

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเองและการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย

นางสาวเจตนันท์ จำนงค์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ปีการศึกษา 2568
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเองและการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย

นางสาวเจตนันท์ จำนงค์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ปีการศึกษา 2568

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ



ใบรับรองการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเองและการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย

โดย นางสาวเจตนันท์ จำนงค์

ได้รับอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ จันทร์วิพัฒน์)

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

.....ประธาน

(ศาสตราจารย์ ดร.มานพ ชูนิล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพ็ชร์ พิบูลแถว)

.....กรรมการภายนอก

(รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒผล)

ชื่อ : นางสาวเจตนันท์ จำนงค์

ชื่อการค้นคว้าอิสระ : ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเองและการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย

สาขาวิชา : จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก : รองศาสตราจารย์ ดร.ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพ็ชร์ พิบูลแถว

ปีการศึกษา : 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำในตนเองโดยรวม และการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย และ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเองโดยรวมและรายด้าน และการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พนักงานรักษาความปลอดภัยจำนวน 288 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำในตนเองโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และ 2) ภาวะผู้นำในตนเองโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับสูง นอกจากนี้ ภาวะผู้นำในตนเองรายด้าน ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรม ด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติ และด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

(มีจำนวนทั้งสิ้น 76 หน้า)

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำในตนเอง, การเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน, พนักงานรักษาความปลอดภัย

_____ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก

Name : Miss Jetanan Jamnong
Independent Study Title : Relationship between Self – Leadership and Emergency Preparedness of Security Guard
Major Field : Industrial and Organizational Psychology
King Mongkut's University of Technology North Bangkok
Independent Study Advisor : Pinkanok Wongpinpech Pibooltaew
Academic Year : 2025

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to examine the overall levels of self-leadership and emergency preparedness among security guards; and 2) to investigate the relationship between overall self-leadership and emergency preparedness, including each dimension of self-leadership. The sample consisted of 288 security guards. Data were collected using questionnaires. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's correlation coefficient.

The results revealed that: 1) the overall level of self-leadership was high, while the overall level of emergency preparedness was at the highest level; and 2) overall self-leadership was positively correlated with emergency preparedness at the .01 level of statistical significance, with a high correlation. In addition, each dimension of self-leadership, namely behavior-focused strategies, natural reward strategies, and constructive thought pattern strategies, was positively correlated with emergency preparedness at the .01 level of statistical significance.

(Total 76 Pages)

Keywords: Self-leadership, Emergency preparedness, Security guard

_____ Advisor

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ ด้วยความกรุณาและได้รับความช่วยเหลือจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพ็ชร์ พิบูลแถว อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะอันทรงคุณค่า พร้อมทั้งให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางในการดำเนินการวิจัย ตลอดจนสละเวลาในการตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตาและความทุ่มเทของอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.มานพ ชูนิล ประธานกรรมการสอบค้นคว้าอิสระ และรองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒผล กรรมการสอบค้นคว้าอิสระ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการพิจารณา ตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ยิ่งต่อการปรับปรุงค้นคว้าอิสระฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.มานพ ชูนิล อาจารย์ ดร.นนทิรัตน์ พัฒนภักดี และอาจารย์ ดร.พรเทพ จันทรกมล ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พร้อมทั้งให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ ซึ่งมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยให้มีคุณภาพและความเหมาะสมในการนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณกรรมการผู้จัดการ บริษัท A และบริษัท B ตลอดจนพนักงานรักษาความปลอดภัยทุกท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และความร่วมมือแก่ผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งสละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเจ้าของเอกสาร ตำรา งานวิจัย และบทความทางวิชาการทุกท่านที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นแนวทางและอ้างอิงในการจัดทำค้นคว้าอิสระฉบับนี้ นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และแนวคิดทางวิชาการอันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาของการศึกษา

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา เพื่อนร่วมงาน และผู้มีพระคุณทุกท่านที่คอยให้กำลังใจ สนับสนุน และเป็นแรงผลักดันสำคัญให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการจัดทำค้นคว้าอิสระฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตาและความปรารถนาดีจากทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วยความเคารพอย่างสูง

เจตนันท์ จำนงค์

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย		ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		ค
กิตติกรรมประกาศ		ง
สารบัญ		จ
สารบัญตาราง		ช
สารบัญรูปภาพ		ฌ
บทที่ 1 บทนำ		1
1.1	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2	วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	3
1.3	ขอบเขตของการวิจัย	3
1.4	ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	3
1.5	นิยามศัพท์	4
1.6	ประโยชน์ของผลการวิจัย	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		6
2.1	แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำในตนเอง	6
2.2	แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน	9
2.3	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
2.4	ที่มาสมมติฐาน	15
2.5	สมมติฐานในการวิจัย	16
2.6	กรอบแนวคิดของการวิจัย	16
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย		17
3.1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	17
3.2	การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	18
3.3	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	20
3.4	การเก็บรวบรวมข้อมูล	22
3.5	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	23

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลของการวิจัย 24

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล 24

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำในตนเองและการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน 27

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน 36

บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 39

5.1 สรุปผลการวิจัย 39

5.2 อภิปรายผลการวิจัย 41

5.3 ข้อเสนอแนะ 44

บรรณานุกรม 46

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก 50

หนังสือแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามเพื่อประกอบการค้นคว้าอิสระ 51

ภาคผนวก ข 54

การประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ (IOC) 55

ภาคผนวก ค 61

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 62

ภาคผนวก ง 69

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย 70

ประวัติผู้เขียน 76

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3-1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มเป้าหมาย	18
3-2	ค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม	20
3-3	เกณฑ์การให้คะแนนภาวะผู้นำในตนเอง	21
3-4	เกณฑ์การให้คะแนนการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน	22
4-1	จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	25
4-2	จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	25
4-3	จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา	25
4-4	จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	26
4-5	จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	27
4-6	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของภาวะผู้นำในตนเองโดยรวม	27
4-7	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของภาวะผู้นำในตนเอง ด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรม	28
4-8	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของภาวะผู้นำในตนเอง ด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติ	29
4-9	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของภาวะผู้นำในตนเอง ด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์	30
4-10	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยรวมและรายด้าน	32
4-11	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน ด้านธรรมาภิบาล	32
4-12	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน ด้านศักยภาพ	34
4-13	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน	35
4-14	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเองกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน	36
4-15	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเอง ด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรมกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน	36

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4-16	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเอง ด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติ กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน	37
4-17	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเอง ด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน	37
5-1	สรุปการทดสอบสมมติฐาน	41
ข-1	ค่าการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำในตนเอง	56
ข-2	ค่าการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน	59
ค-1	ค่าอำนาจจำแนกด้วยค่า Corrected Item-Total Correlation และค่า Alpha if Item deleted ของภาวะผู้นำในตนเอง	62
ค-2	ค่าอำนาจจำแนกด้วยค่า Corrected Item-Total Correlation และค่า Alpha if Item deleted ของการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน	66
ค-3	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาวะผู้นำในตนเองโดยรวมและรายด้าน	68
ค-4	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินโดยรวมและรายด้าน	68

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่ หน้า

2-1 กรอบแนวคิดของงานวิจัย 16

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบัน สถานการณ์ฉุกเฉิน เช่น อัคคีภัย เหตุการณ์ความไม่สงบ หรือภัยพิบัติทางธรรมชาติ สามารถเกิดขึ้นได้โดยไม่คาดคิดในสถานประกอบการหรือพื้นที่สาธารณะต่าง ๆ ในบริบทของประเทศไทย ข้อมูลจาก ศูนย์ข้อมูลสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ระบุว่าในปี พ.ศ. 2567 เกิดเหตุการณ์อัคคีภัยรวมกว่า 3,449 ครั้ง ในพื้นที่ 76 จังหวัด ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต 68 ราย และผู้บาดเจ็บ 250 คน ซึ่งเหตุการณ์เหล่านี้ครอบคลุมทั้งการเกิดไฟไหม้ในชุมชน อาคารที่อยู่อาศัย และสถานประกอบการทั่วไปในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศ ซึ่งสะท้อนถึงความถี่และความรุนแรงของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิดตามพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศ ในด้านภัยพิบัติทางธรรมชาติ เช่น แผ่นดินไหว ยังแสดงให้เห็นความไม่แน่นอนของสถานการณ์ฉุกเฉินในประเทศไทย เมื่อวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2568 เกิดแผ่นดินไหวขนาดใหญ่ราว 7.7 ริกเตอร์ ในประเทศเมียนมา ซึ่งส่งแรงสั่นสะเทือนไปถึงกรุงเทพมหานครและพื้นที่ใกล้เคียง ส่งผลให้มีความเสียหายต่ออาคารและโครงสร้างพื้นฐานในหลายพื้นที่ โดยมีรายงานผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 22 ราย และผู้บาดเจ็บอย่างน้อย 36 ราย ในหลายจังหวัดของไทยที่ได้รับผลกระทบโดยตรง รวมถึงกรุงเทพมหานครเองที่มีการตรวจสอบอาคารกว่า 12,000 แห่ง หลังเหตุการณ์ดังกล่าว เพื่อเฝ้าระวังความเสี่ยงต่อการถล่มของสิ่งก่อสร้าง (กรุงเทพมหานคร, 2568)

ท่ามกลางสถานการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ ที่สามารถเกิดขึ้นได้โดยไม่คาดคิดในสถานประกอบการหรือพื้นที่สาธารณะทำให้บทบาทของพนักงานรักษาความปลอดภัยมีความสำคัญอย่างยิ่งในการป้องกัน ควบคุม และบรรเทาความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น ตัวอย่างเหตุการณ์อาชญากรรมรุนแรงก็เป็นรูปแบบหนึ่งของสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยของทั้งประชาชนและบุคลากรด้านความปลอดภัย เช่น เหตุกราดยิงที่เกิดขึ้นในวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2568 ณ ตลาด อ.ต.ก. กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่มีรายงานว่ามีผู้เสียชีวิตรวม 6 ราย (Bangkok Post, 2568) โดยในจำนวนนี้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย (รปภ.) ตกเป็นเหยื่อจากเหตุการณ์ครั้งนี้ด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าพนักงานรักษาความปลอดภัยเองก็เผชิญกับความเสี่ยงจากความรุนแรงของอาชญากรรมโดยตรง อย่างไรก็ตาม ประสิทธิภาพในการตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัยไม่ได้ขึ้นอยู่กับการฝึกอบรมและนโยบายขององค์กรเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับ ภาวะผู้นำในตนเอง (Self-Leadership) ของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถในการรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉิน

ภาวะผู้นำในตนเองหมายถึงความสามารถของบุคคลในการควบคุมตนเอง ตั้งเป้าหมาย มีแรงจูงใจ และประเมินผลการทำงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Zohar (2000) ที่กล่าวถึงผู้นำที่ยอดเยี่ยมควรมีความฉลาดทางจิตวิญญาณและสามารถนำตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ภาวะผู้นำในตนเองยังหมายถึงกระบวนการที่บุคคลควบคุมพฤติกรรมของตนเอง โดยใช้กลยุทธ์ทางพฤติกรรมและความคิดเพื่อสร้างแรงจูงใจและนำตนเองไปสู่ประสิทธิภาพที่สูงขึ้น Neck and Houghton (2006) ได้ให้คำจำกัดความของภาวะผู้นำในตนเองว่าเป็น "กระบวนการที่บุคคลมีอิทธิพลต่อตนเองผ่านการใช้กลยุทธ์ทางพฤติกรรมและความคิดที่เฉพาะเจาะจง เพื่อบรรลุประสิทธิภาพและความเป็นเลิศส่วนบุคคล"

นอกจากนี้ การเตรียมความพร้อมสำหรับสถานการณ์ฉุกเฉินจำเป็นต้องอาศัยการวางแผนอย่างเป็นระบบ การฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพภายในองค์กร ซึ่งกระบวนการดังกล่าวต้องอาศัยภาวะผู้นำที่สามารถกำหนดทิศทางและประสานการปฏิบัติงานของทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ตามกรอบแนวคิดด้านการจัดการความเสี่ยงและภาวะฉุกเฉินขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) การเตรียมความพร้อมควรครอบคลุมการกำหนดนโยบายและกลไกธรรมาภิบาลที่ชัดเจน การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการประเมินความเสี่ยง การเฝ้าระวังและสื่อสารข้อมูล ตลอดจนการจัดสรรทรัพยากรที่เพียงพอและเหมาะสม เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างทันท่วงทีและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น (WHO, 2017)

ดังนั้น การเตรียมความพร้อมจึงมิใช่เพียงระบบเชิงโครงสร้างขององค์กรเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องโดยตรงกับศักยภาพรายบุคคล โดยเฉพาะภาวะผู้นำในตนเองของพนักงานรักษาความปลอดภัย ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจและการปฏิบัติหน้าที่ภายใต้ภาวะกดดันเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน อย่างไรก็ตาม ในหลายกรณีพบว่าพนักงานรักษาความปลอดภัยยังขาดความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งอาจส่งผลให้การตอบสนองต่อเหตุการณ์ฉุกเฉินล่าช้า และก่อให้เกิดความเสียหายที่ร้ายแรงมากขึ้น ดังนั้น การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเองและการเตรียมความพร้อมของพนักงานรักษาความปลอดภัยต่อสถานการณ์ฉุกเฉินจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเองและการเตรียมความพร้อมของพนักงานรักษาความปลอดภัยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง งานวิจัยนี้จะช่วยให้เข้าใจระดับภาวะผู้นำในตนเองของพนักงานรักษาความปลอดภัย และตรวจสอบว่าปัจจัยดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินหรือไม่ ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางฝึกอบรม

การออกแบบหลักสูตรพัฒนาศักยภาพ และการกำหนดมาตรการเชิงนโยบาย เพื่อเสริมสร้างความพร้อมของพนักงานรักษาความปลอดภัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำในตนเอง และการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย

1.2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเอง และการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานรักษาความปลอดภัย บริษัท A จำนวน 511 คน บริษัท B จำนวน 244 คน รวมทั้งสิ้น 755 คน (สถิติเดือนสิงหาคม 2568) โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Yamane (1973) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 288 คน และทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling)

1.4 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1.4.1 ตัวแปรที่ 1 คือ

1.4.1.1 ภาวะผู้นำในตนเอง ประกอบไปด้วย 3 ด้าน ได้แก่

ก) ด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรม

ข) ด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติ

ค) ด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์

1.4.2 ตัวแปรที่ 2 คือ

1.4.2.1 การเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน ประกอบไปด้วย 3 ด้าน ได้แก่

ก) ด้านธรรมาภิบาล

ข) ด้านศักยภาพ

ค) ด้านทรัพยากร

1.5 นิยามศัพท์

1.5.1 ภาวะผู้นำในตนเอง หมายถึง พนักงานรักษาความปลอดภัยสามารถควบคุมตนเองในการคิด การกระทำ และการจูงใจตนเอง เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่ต้องพึ่งพาการควบคุมจากภายนอก มีการใช้กลยุทธ์ในการบริหารตนเองอย่างเป็นระบบ เพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1.5.1.1 ด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรม หมายถึง พนักงานรักษาความปลอดภัยมีความสามารถในการกำกับพฤติกรรมของตนเอง ได้แก่ การตั้งเป้าหมาย การสังเกตพฤติกรรมของตนเอง การให้รางวัลแก่ตนเอง หรือการเตือนตนเองเพื่อรักษาวินัยในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ

1.5.1.2 ด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติ หมายถึง พนักงานรักษาความปลอดภัยสามารถมองหาความหมาย ความน่าสนใจ หรือความพึงพอใจจากเนื้องานที่ทำ เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงานด้วยตนเองโดยไม่ต้องพึ่งแรงจูงใจจากภายนอก ได้แก่ การปรับลักษณะของงาน ให้มีความน่าสนใจและสนุกมากขึ้น และการเปลี่ยนมุมมองหรือการรับรู้ โดยมุ่งความสนใจไปที่แง่มุมที่ให้ความพึงพอใจของงาน แทนที่จะจดจ่ออยู่กับส่วนที่ไม่พึงประสงค์

1.5.1.3 ด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง บุคลากรมีความสามารถในการใช้กระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์และคิดเชิงบวก เช่น การพูดให้กำลังใจตนเอง การจินตนาการความสำเร็จ และการปรับเปลี่ยนความเชื่อหรือกรอบความคิดที่ไม่เอื้อต่อการทำงาน ให้เป็นไปในทิศทางที่สร้างสรรค์และเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

1.5.2 การเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน หมายถึง พนักงานรักษาความปลอดภัยมีการวางแผนล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ มีการพัฒนาทักษะและเตรียมความพร้อมในด้านทรัพยากรและการฝึกอบรม เพื่อให้สามารถในการรับมือเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด และสามารถฟื้นตัวกลับสู่ภาวะปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1.5.2.1 ด้านธรรมาภิบาล (Governance) หมายถึง หน่วยงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยมีการวางนโยบายและกฎระเบียบของหน่วยงานที่บูรณาการการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉิน มีแผนการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉิน รวมทั้งการฟื้นฟู และกลไกการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.5.2.2 ด้านศักยภาพ (Capacities) หมายถึง พนักงานรักษาความปลอดภัยสามารถประเมินความเสี่ยงและกำหนดลำดับความสำคัญของการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉิน ดำเนินการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า จัดการและสื่อสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ฉุกเฉิน รวมทั้งสามารถให้การช่วยเหลือเบื้องต้นและประสานงานเพื่อให้ผู้ประสบเหตุเข้าถึงบริการสุขภาพและการวินิจฉัยโรคในภาวะฉุกเฉินอย่างรวดเร็วและปลอดภัย

1.5.2.3 ด้านทรัพยากร (Resources) หมายถึง พนักงานรักษาความปลอดภัย จัดเตรียมทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการรับมือเหตุฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย ซึ่งครอบคลุมทั้งอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย และบุคลากรผ่านการฝึกอบรม มีทักษะ และพร้อมปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน

1.5.3 พนักงานรักษาความปลอดภัย (Security Guard) หมายถึง บุคคลที่ได้รับการว่าจ้างจากหน่วยงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ดูแลความปลอดภัยและทรัพย์สินของบุคคลหรือองค์กร โดยมีหน้าที่เฝ้าระวัง ตรวจตรา ควบคุมการเข้า–ออกพื้นที่ และป้องกันเหตุที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือความไม่สงบเรียบร้อย

1.6 ประโยชน์ของผลการวิจัย

1.6.1 ทราบแนวทางในการพัฒนานโยบายฝึกอบรมพนักงานรักษาความปลอดภัย หากพบว่าภาวะผู้นำในตนเองมีความสัมพันธ์กับการเตรียมพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน องค์กรสามารถนำผลการวิจัยไปปรับปรุง หลักสูตรฝึกอบรมให้เน้นการพัฒนาภาวะผู้นำในตนเองของพนักงาน

1.6.2 ผลของการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบบริหารความปลอดภัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมตัวแปรด้านการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความสามารถในการจัดการสถานการณ์วิกฤตได้อย่างเหมาะสม

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำในตนเองและการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน” ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำในตนเอง

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4 ที่มาสมมติฐานการวิจัย

2.5 สมมติฐานในการวิจัย

2.6 กรอบแนวคิดของงานวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำในตนเอง

2.1.1 แนวคิดภาวะผู้นำในตนเอง

การุณย์ (2560) กล่าวว่า ภาวะผู้นำในตนเอง เป็นกระบวนการที่บุคคลใช้ในการควบคุมตนเอง เพื่อสร้างพฤติกรรมที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยเฉพาะในทีมงานที่ต้องอาศัยความรับผิดชอบและการตัดสินใจร่วมกัน ภาวะผู้นำในตนเองสามารถส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิผลของกลุ่ม เช่น ความร่วมมือ ความคิดสร้างสรรค์ และการแก้ไขปัญหา

ศรัญญา (2564) อธิบายว่า ภาวะผู้นำในตนเอง คือ กระบวนการที่บุคคล ๆ หนึ่งควบคุมพฤติกรรมตนเอง สร้างอำนาจการจูงใจและนำตนเองโดยใช้กลยุทธ์ทางความคิดและพฤติกรรมเฉพาะทาง

Shek et al. (2023) ได้ทำการศึกษาบริบทของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย พบว่า ภาวะผู้นำในตนเอง (Self-Leadership) เป็นส่วนสำคัญของการดูแลตนเองและการส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดี (well-being) ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ภาวะผู้นำในตนเอง ไม่ใช่เพียงการทำงานเพื่อผลงานเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการสร้างคุณภาพชีวิตและการตอบสนองความต้องการทางจิตใจของบุคคล

Zhang (2566) ได้นำเสนอกรอบแนวคิดภาวะผู้นำในตนเองสำหรับนิสิตในประเทศไทย ประกอบด้วยตัวแปรสำคัญเช่น การตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง (Self-goal setting) การสังเกตและติดตามตนเอง (Self-monitoring) และการให้รางวัลตนเอง (Self-reward)

จากแนวคิดของข้อความข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำในตนเองเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้บุคคลสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเอง ควบคุมพฤติกรรม และปรับตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในด้านการทำงานและการดำเนินชีวิต เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสถานการณ์ โดยภาวะผู้นำในตนเองไม่เพียงส่งผลต่อผลการทำงานและการแก้ปัญหาในทีมเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทสำคัญต่อการดูแลตนเองและการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของบุคคลอีกด้วย

2.1.2 ความหมายของภาวะผู้นำในตนเอง

มีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงความหมายภาวะผู้นำในตนเอง ดังนี้

Manz (1986) ได้ให้ความหมายภาวะผู้นำในตนเอง (Self-leadership) ว่าเป็นกระบวนการที่บุคคลใช้ในการชี้นำ ควบคุม และจูงใจตนเอง เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่ต้องพึ่งการควบคุมจากผู้อื่น ภาวะผู้นำในตนเองช่วยส่งเสริมให้บุคคลมีความรับผิดชอบในหน้าที่มีแรงจูงใจภายใน และสามารถกำกับพฤติกรรมของตนให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่ตั้งไว้

ธิดาวัลย์ (2560) กล่าวว่า ภาวะผู้นำในตนเองคือแนวทางการพัฒนาบุคคลให้มีความสามารถในการตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง การวางแผน การควบคุมพฤติกรรม และการจูงใจตนเอง เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ โดยไม่ต้องพึ่งพาการควบคุมจากผู้อื่น ซึ่งเหมาะกับการเป็นผู้นำศตวรรษที่ 21

ดาวรุ่ง และคณะ (2565) กล่าวว่า ภาวะผู้นำในตนเองคือทักษะสำคัญที่ทำให้บุคคลสามารถประสบความสำเร็จในการทำงาน โดยเริ่มจากการรู้จักและเข้าใจตนเอง การเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง การบริหารเวลา และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน

จากการรวบรวมความหมายข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำในตนเอง (Self–Leadership) หมายถึง บุคคลสามารถควบคุมตนเองในการคิด การกระทำ และการจูงใจตนเอง เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่ต้องพึ่งพาการควบคุมจากภายนอก มีการใช้กลยุทธ์ในการบริหารตนเองอย่างเป็นระบบ เพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

2.1.3 องค์ประกอบของภาวะผู้นำในตนเอง

Neck and Houghton (2006) ได้แบ่งองค์ประกอบของภาวะผู้นำในตนเองออกเป็น 3 ด้านหลัก ได้แก่

1. ด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรม (Behavior-Focused Strategies) หมายถึง พนักงานรักษาความปลอดภัยมีความสามารถในการกำกับพฤติกรรมของตนเอง ได้แก่ การตั้งเป้าหมาย การสังเกตพฤติกรรมของตนเอง การให้รางวัลแก่ตนเอง หรือการเตือนตนเองเพื่อรักษาวินัยในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ

2. ด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติ (Natural Reward Strategies) หมายถึง พนักงานรักษาความปลอดภัยสามารถมองหาความหมาย ความน่าสนใจ หรือความพึงพอใจ

จากเนื้องานที่ทำ เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงานด้วยตนเองโดยไม่ต้องพึ่งแรงจูงใจจากภายนอก ได้แก่ การปรับลักษณะของงาน ให้มีความน่าสนใจและสนุกมากขึ้น และการเปลี่ยนมุมมองหรือการรับรู้ โดยมุ่งความสนใจไปที่แง่มุมที่ให้ความพึงพอใจของงาน แทนที่จะจดจ่ออยู่กับส่วนที่ไม่พึงประสงค์

3. ด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์ (Constructive Thought Pattern Strategies) หมายถึง พนักงานรักษาความปลอดภัยมีความสามารถในการใช้กระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์และคิดเชิงบวก เช่น การพูดให้กำลังใจตนเอง การจินตนาการความสำเร็จ และการปรับเปลี่ยนความเชื่อหรือกรอบความคิดที่ไม่เอื้อต่อการทำงาน ให้เป็นไปในทิศทางที่สร้างสรรค์และเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

ธิดาวัลย์ (2560) ได้สังเคราะห์แนวคิดภาวะผู้นำในตนเอง และนำเสนอในบริบทของการพัฒนาบุคลากร โดยเน้นย้ำว่าเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาบุคคลให้มีความสามารถในการชี้นำตนเอง เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จในยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งสามารถสรุปองค์ประกอบสำคัญที่บุคคลควรมีได้ดังนี้

1. การตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง (Self-Goal Setting) ความสามารถในการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและเป็นไปได้ด้วยตนเอง เป็นการวางทิศทางและจุดมุ่งหมายให้กับการกระทำของตนเอง

2. การวางแผน (Planning) ความสามารถในการวางแผนการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เป็นการจัดลำดับขั้นตอนและทรัพยากรที่จำเป็นในการทำงาน

3. การควบคุมพฤติกรรม (Behavior Control) ความสามารถในการควบคุมและจัดการพฤติกรรมของตนเองให้สอดคล้องกับแผนและเป้าหมาย รวมถึงการบริหารจัดการเวลาและการจัดการกับสิ่งรบกวน

4. การจูงใจตนเอง (Self-Motivation) ความสามารถในการสร้างแรงกระตุ้นและแรงผลักดันภายในให้กับตนเอง เพื่อรักษาความมุ่งมั่นและดำเนินการให้บรรลุความสำเร็จ โดยไม่ต้องพึ่งพาการควบคุมจากผู้อื่น

จิราพร และคณะ (2566) ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำในตนเอง ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้านหลัก ดังนี้

1. การตระหนักรู้ในตนเอง (Self-Awareness) คือความสามารถในการเข้าใจและรับรู้ถึงความคิด อารมณ์ จุดแข็ง จุดอ่อน ค่านิยม และเป้าหมายของตนเอง เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาและชี้นำตนเองได้อย่างถูกต้อง

2. การจัดการตนเอง (Self-Management) ความสามารถในการควบคุมและจัดการอารมณ์ ความคิด พฤติกรรม และเวลาของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การกระทำต่าง ๆ เป็นไปในทิศทางที่ส่งเสริมเป้าหมายที่ตั้งไว้

3. การสร้างแรงจูงใจ (Motivation) ความสามารถในการสร้างแรงจูงใจและแรงผลักดันภายในให้กับตนเองเพื่อรักษาความมุ่งมั่น ความกระตือรือร้น และความเพียรพยายามในการทำงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย

4. การคิดสร้างสรรค์ (Creativity) ความสามารถในการคิดนอกกรอบ การคิดค้นแนวทางใหม่ ๆ หรือวิธีการแก้ปัญหาที่แตกต่างไปจากเดิม เพื่อนำไปสู่การพัฒนานวัตกรรมและการปรับตัวในสถานการณ์ที่มีความเปลี่ยนแปลง

จากองค์ประกอบภาวะผู้นำในตนเองข้างต้น ผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดของ Neck and Houghton (2006) เป็นกรอบในการศึกษาวิจัย เนื่องจากเป็นแนวคิดที่อธิบายภาวะผู้นำในตนเองในเชิงกระบวนการอย่างชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านพฤติกรรม แรงจูงใจภายใน และกระบวนการทางความคิด ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยที่ต้องอาศัยการกำกับตนเอง ความรับผิดชอบ และการตัดสินใจในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน นอกจากนี้ แนวคิดดังกล่าวยังสามารถนำไปพัฒนาเป็นตัวชี้วัดที่เป็นรูปธรรม และเชื่อมโยงกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานจริงได้อย่างเหมาะสม ผู้วิจัยจึงเลือกใช้เป็นกรอบในการกำหนดตัวแปรและสร้างเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน

2.2.1 แนวคิดการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน

ปัทมาพร (2552) มองว่าสมรรถนะด้านภาวะผู้นำ การตัดสินใจ และการบริหารจัดการ มีผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการรับมือสถานการณ์ฉุกเฉิน แนวคิดดังกล่าวเน้นการเตรียมความพร้อมเชิงระบบ ทั้งบุคลากร ทรัพยากร และกระบวนการทำงาน เพื่อเสริมสร้างความสามารถของหน่วยงานในการตอบสนองต่ออุบัติภัยและลดผลกระทบจากภาวะวิกฤตอย่างมีประสิทธิภาพ

Hoffmann et al. (2017) ชี้ว่า การเตรียมพร้อมเกี่ยวข้องกับการสร้างความรู้ (education) และประสบการณ์ต่อภัยพิบัติ (disaster experience) ซึ่งอยู่ในกรอบแนวคิดส่งเสริมความสามารถรับมือภัยได้ดียิ่งขึ้น

Abunyewah et al. (2018) พัฒนาแนวคิดเชิงกรอบ (Conceptual Framework) เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเตรียมพร้อมภัยพิบัติผ่านการสื่อสารความเสี่ยง ว่าการรับรู้ไม่เพียงพอ ต้องมี “การจูงใจและกระตุ้น” ให้เกิดการลงมือเตรียมจริง

ณรงค์ และ ณัฐกานต์ (2023) ใช้กรอบ 2P 2R (Prevention & Mitigation, Preparedness, Response, Recovery) ผนวกกับระบบ ICS และ PHEOC ในทุกระดับเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเหตุฉุกเฉินทางสาธารณสุข เช่น โควิด-19 จังหวัดเชียงราย และพบว่าระบบเหล่านี้ถูกนำไปปรับใช้ตามบริบทพื้นที่อย่างมีส่วนร่วม

จากแนวคิดข้อความข้างต้น แสดงให้เห็นว่า การเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินเป็นแนวทางที่มุ่งพัฒนาศักยภาพของบุคคลและองค์กรให้สามารถรับมือกับเหตุการณ์วิกฤตได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยการวางแผน การจัดการทรัพยากร การสร้างความรู้และประสบการณ์ รวมถึงการกระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติจริง และการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

2.2.2 ความหมายของการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน

Wisner and Adams (2002) ได้ให้ความหมายของการเตรียมความพร้อมว่าเป็น "กระบวนการทางสังคม" (Social Process) ที่มุ่งเน้นการสร้างความสามารถและความเข้าใจของชุมชนและสังคมในการรับมือกับภัยพิบัติและลดความเปราะบางของตนเอง

Cutter et al. (2008) เสนอแนวคิดว่าการเตรียมความพร้อมเป็น "ส่วนหนึ่งของความยืดหยุ่นทางสังคม" (social resilience) โดยการเตรียมความพร้อมที่ดีจะช่วยให้ชุมชนสามารถฟื้นตัวและกลับสู่สภาพปกติได้เร็วขึ้นภายหลังเกิดภัยพิบัติ

ปัทมาภรณ์ และเพ็ญกาญจน์ (2560) ได้ให้ความหมายของการเตรียมความพร้อมในบริบทของโรงพยาบาลว่าคือ "การจัดระบบและจัดการทรัพยากรที่จำเป็น" เช่น ยาและเวชภัณฑ์ เพื่อให้สามารถรับมือและให้บริการได้อย่างต่อเนื่องในภาวะฉุกเฉินจากภัยพิบัติ

จากการรวบรวมความหมายข้างต้น แสดงให้เห็นว่า การเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน หมายถึง บุคลากรมีการวางแผนล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ มีการพัฒนาทักษะและเตรียมความพร้อมในด้านทรัพยากรและการฝึกอบรม เพื่อให้สามารถในการรับมือเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดและสามารถฟื้นตัวกลับสู่ภาวะปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.3 องค์ประกอบของการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน

WHO (2017) ระบุองค์ประกอบของการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินประกอบไปด้วย 3 ด้านหลัก คือ

1. ด้านธรรมาภิบาล (Governance) หมายถึง หน่วยงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยมีการวางนโยบายและกฎระเบียบของหน่วยงานที่บูรณาการการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉิน มีแผนการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉิน รวมทั้งการฟื้นฟู และกลไกการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. ด้านศักยภาพ (Capacities) หมายถึง พนักงานรักษาความปลอดภัยสามารถประเมินความเสี่ยงและกำหนดลำดับความสำคัญของการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉิน ดำเนินการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า จัดการและสื่อสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ฉุกเฉิน รวมทั้งสามารถให้การช่วยเหลือเบื้องต้นและประสานงานเพื่อให้ผู้ประสบเหตุเข้าถึงบริการสุขภาพและการวินิจฉัยโรคในภาวะฉุกเฉินอย่างรวดเร็วและปลอดภัย

3. ด้านทรัพยากร (Resources) หมายถึง พนักงานรักษาความปลอดภัยจัดเตรียมทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการรับมือเหตุฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย ซึ่งครอบคลุมทั้งอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย และบุคลากรผ่านการฝึกอบรม มีทักษะและพร้อมปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน

เรียม และ ศรัณย์ (2564) ได้แบ่งองค์ประกอบของการเตรียมความพร้อมออกเป็น 5 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

1. การวางแผน การดำเนินการในการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ วิธีการ การบัญชาการและควบคุมเหตุการณ์ แนวทางการวางแผนการอพยพ และทรัพยากรที่ใช้ในการเตรียมความพร้อมต่อภัยพิบัติ ตลอดจนการมีส่วนในการริเริ่มพัฒนา ค้นหาสาเหตุของปัญหา ตลอดจนมีส่วนในการตัดสินใจกำหนดความต้องการของชุมชน

2. การจัดระบบหรือจัดหา หมายถึงการเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากร องค์กร และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการรับมือสถานการณ์ ทั้งในด้านบุคลากร โครงสร้าง และเครื่องมือที่ใช้

3. การฝึกอบรม คือการให้ความรู้และฝึกทักษะที่จำเป็นแก่ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตน และสามารถตอบสนองได้อย่างถูกต้อง

4. การฝึกซ้อม หมายถึงการดำเนินการซ้อมแผนที่ได้จัดทำไว้ โดยจำลองสถานการณ์ฉุกเฉินขึ้นเพื่อทดสอบความพร้อมของระบบทั้งหมด

5. การประเมินและปรับปรุง เป็นขั้นตอนของการนำผลจากการฝึกซ้อมหรือเหตุการณ์จริงมาทบทวน และพัฒนาแผนหรือแนวทางให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สุวพิทย์ (2567) สำรวจการเตรียมความพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉินจากอุบัติภัยสารเคมี ในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขของจังหวัดสงขลา โดยใช้กรอบ PDCA (Plan–Do–Check–Act) และพบองค์ประกอบหลักในการเตรียมความพร้อมดังนี้

1. แผนทรัพยากรบทบาทหน้าที่ หมายถึง วางแผนจัดสรรทรัพยากร บุคลากร และกำหนดบทบาทความรับผิดชอบเฉพาะเรื่อง เพื่อรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินจากสารเคมี เช่น การจัดเตรียมเวชภัณฑ์ เครื่องมือ อุปกรณ์ และกำหนดโครงสร้างหน่วยงานภายในให้ชัดเจน

2. การพัฒนาบุคลากร หมายถึง การมุ่งเน้นการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และสมรรถนะของบุคลากรในเรื่องการตอบสนองต่อเหตุการณ์สารเคมีฉุกเฉิน ทั้งในด้านหลักความปลอดภัย วิธีปฐมพยาบาล เทคนิคการปฏิบัติ และความเข้าใจในแนวทางการจัดการทั่วไปจากเหตุการณ์จริง

3. การสื่อสารและมีส่วนร่วม หมายถึง การสร้างเสริมความร่วมมือระหว่างทีมภายในองค์กร เช่น แผนกต่าง ๆ และหน่วยงานภายนอก พร้อมกับการสื่อสารให้ชัดเจน มีส่วนร่วม และให้ข้อมูลที่จำเป็น เช่น ช่องทางรายงานอุบัติการณ์ การแจ้งเตือนภายใน และการติดต่อกับหน่วยงานภายนอกอย่างทันท่วงที

4. การอบรมและฝึกปฏิบัติ หมายถึง การจัดกิจกรรมอบรมเฉพาะด้าน เช่น การใช้อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล (PPE) มาตรการควบคุมสารเคมี การปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัย และการฝึกซ้อมสถานการณ์จำลอง เพื่อยกระดับทักษะและความมั่นใจมาตรฐานการตอบสนอง

จากแนวคิดข้อความข้างต้น ผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดของ WHO (2017) เป็นกรอบในการศึกษาวิจัย เนื่องจากเป็นแนวคิดที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล และมีการอธิบายองค์ประกอบของการเตรียมความพร้อมอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมทั้งด้านการบริหารจัดการ (Governance) ศักยภาพของบุคลากร (Capacities) และทรัพยากร (Resources) ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยที่ต้องอาศัยการวางแผน การประสานงาน และความพร้อมในการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน นอกจากนี้ แนวคิดดังกล่าวยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดตัวชี้วัดและพัฒนาเครื่องมือวิจัยได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม ผู้วิจัยจึงเลือกใช้เป็นกรอบในการกำหนดตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 งานที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำในตนเอง

ปรากรม (2557) ได้ศึกษาภาวะผู้นำด้านการบรรเทาสาธารณะภัยกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงผสม (Mixed Methods Research) โดยดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 33 คน ได้แก่ กลุ่มนักการเมือง กลุ่มนักธุรกิจ กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มราชการ กลุ่มองค์กรอิสระ และกลุ่มนักวิชาการ และดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ

ด้วยแบบสอบถามจากเจ้าหน้าที่ดับเพลิง กลุ่มตัวอย่างคือเจ้าหน้าที่ด้านการจัดการสาธารณภัย จำนวน 325 คน ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำของผู้ปฏิบัติงานมีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการภัยพิบัติในระดับสูง

อลงกรณ์ (2563) ได้ศึกษาผู้นำในภาวะวิกฤตการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กับการจัดการในภาวะวิกฤตระดับจังหวัดของประเทศไทย กรณีศึกษา : จังหวัดบุรีรัมย์ สรุปได้ว่า ลักษณะผู้นำในภาวะวิกฤตการแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในระดับจังหวัด มี 6 คุณลักษณะหรือทักษะ ได้แก่ 1. คุณลักษณะหรือทักษะในการประเมินสถานการณ์ 2. คุณลักษณะหรือทักษะในการจัดลำดับความสำคัญ 3. คุณลักษณะหรือทักษะในการตัดสินใจ 4. คุณลักษณะหรือทักษะในการสร้างความร่วมมือ 5. คุณลักษณะหรือทักษะในการสื่อสาร และ 6. คุณลักษณะหรือทักษะทางความคิดยืดหยุ่น

นันทวดี และคณะ (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำในตนเองและการปฏิบัติงานของพยาบาลในโรงพยาบาลศูนย์ กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลระดับปฏิบัติการที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศูนย์ในเขตภาคเหนือจำนวน 428 คน คัดเลือกโดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามส่วนบุคคล แบบสอบถามภาวะผู้นำในตนเอง (The Revised Self-Leadership Questionnaires: RSLQ) และแบบวัดการปฏิบัติงานของพยาบาล (The Nursing Performance Scale) สามารถสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำในตนเองของพยาบาลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานของพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศศิธร (2567) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านการตัดสินใจของหัวหน้าทีมต่อประสิทธิผลในการรับรู้ของพยาบาล งานอุบัติเหตุฉุกเฉินและนิติเวช โรงพยาบาลไชยา กลุ่มตัวอย่างคือ พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติงานในแผนกอุบัติเหตุฉุกเฉินและนิติเวชโรงพยาบาลไชยา จำนวน 17 คน ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำด้านการตัดสินใจของหัวหน้าทีมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการรับรู้ของพยาบาลอุบัติเหตุฉุกเฉินในระดับสูง

ชูชัย และ ภูดิศ (2567) ได้ศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำในตนเองที่มีต่อภาวะหมดไฟในการเรียนของนักศึกษา : บทบาทการเป็นตัวแปรสื่อของความขัดแย้งระหว่างการเรียนกับชีวิต สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำตนเองสามารถบรรเทาภาวะหมดไฟในการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ผ่านการลดความขัดแย้งระหว่างการเรียนกับชีวิต

2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน

ปัทมาภรณ์ และ เพ็ญกาญจน์ (2560) ได้ศึกษาการเตรียมความพร้อมด้านยาสำหรับภาวะฉุกเฉินจากอุทกภัยของโรงพยาบาลรัฐในเขตภาคกลางของประเทศไทย กรณีศึกษาภาวะอุทกภัยร้ายแรงในปี พ.ศ. 2554 ผลการวิจัยพบว่า โรงพยาบาลส่วนใหญ่มีการเตรียมความพร้อมด้านยาในภาวะฉุกเฉินจากอุทกภัยอยู่ในระดับปานกลาง มีการจัดทำแผนตอบโต้ แต่ยังขาดการซักซ้อมแผนการจัดทำรายการยาและการให้ข้อมูลยาที่เฉพาะเจาะจงในภาวะฉุกเฉินจากอุทกภัยสำหรับผู้ป่วยและประชาชน

พูลสุข และ สุพัฒนา (2555) ได้ศึกษาสมรรถนะพยาบาลไทยในการจัดการภาวะพิบัติภัย โดยใช้กรอบแนวคิดจาก ICN (International Council of Nurses) เน้น 4 ระยะของการจัดการพิบัติภัย ได้แก่ การป้องกัน เตรียมพร้อม ตอบโต้ และฟื้นฟู พบว่าพยาบาลยังขาดแนวทางและหลักสูตรรองรับภาวะฉุกเฉินเสนอให้ใช้กรอบสมรรถนะดังกล่าวพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมพยาบาลในไทย

Lee (2017) งานวิจัย “Relationships among Self-efficacy, Disaster Preparedness and Self-leadership in University Students” ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง (Self-efficacy) ภาวะผู้นำในตนเอง (Self-leadership) และการเตรียมความพร้อมต่อภัยพิบัติ (Disaster Preparedness) ในนักศึกษามหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีภาวะผู้นำในตนเองและ ความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองสูง จะมีระดับการเตรียมความพร้อมต่อภัยพิบัติสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยภาวะผู้นำในตนเองมีบทบาทสำคัญทั้งทางตรงและทางอ้อมผ่าน ความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาภาวะผู้นำในตนเองช่วยเสริมความพร้อมในการรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินของนักศึกษาได้

รพีพร และคณะ (2563) ได้ศึกษาการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติในกลุ่มอาสาสมัครฉุกเฉินทางการแพทย์ ในกลุ่มตัวอย่างอาสาสมัครฉุกเฉินการแพทย์มูลนิธิร่วมกตัญญู จำนวน 440 คน ผลการศึกษาพบว่า อาสาสมัครฉุกเฉินการแพทย์มีความรู้เรื่องการรับมือภัยพิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความรู้รับมือภัยพิบัติด้านการแพทย์มากที่สุด โดยความรู้ส่วนใหญ่ได้รับจากการอบรมของบุคลากรสาธารณสุข ส่วนใหญ่มีการวางแผนรับมือภัยพิบัติแต่ไม่มีการเตรียมตัวพร้อมรับมือภัยพิบัติ เนื่องจากอาสาสมัครฉุกเฉินการแพทย์ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมซ้อมแผนรับมือภัยพิบัติ

อนุชา (2565) ศึกษาระบบการแพทย์ฉุกเฉินในสถานการณ์ประชาชนรวมกลุ่มขนาดใหญ่ กรณีงานพระบรมศพ ปี 2559–2560 มีการวางแผน จัดโครงสร้างการทำงาน ร่วมมือหลายหน่วยงาน และใช้ทีมกู้ชีพเคลื่อนที่ ผลการดำเนินงานพบว่าไม่มีผู้เสียชีวิตในพื้นที่ และการดูแล

ประชาชนมีประสิทธิภาพ ถือเป็นกรณีตัวอย่างด้านการจัดการภาวะฉุกเฉินระดับชาติที่ประสบความสำเร็จ

สุวพิทย์ (2567) ศึกษาการเตรียมความพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉินจากสารเคมีในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จังหวัดสงขลาโดยใช้กระบวนการ PDCA พัฒนาระบบฝึกอบรม แผนปฏิบัติการ และการสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน ผลการวิจัยพบว่าระดับความรู้และการปฏิบัติของบุคลากรเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเสนอให้พัฒนาระบบสื่อสาร อุปกรณ์ และนโยบายสนับสนุนเพิ่มเติม

2.4 ที่มาสมมติฐาน

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง นันทวดี (2564) กล่าวว่า ภาวะผู้นำในตนเอง คือความสามารถในการนำตนเอง โดยใช้กลยุทธ์เพื่อกำหนดทิศทาง สร้างแรงจูงใจ และประเมินพฤติกรรมของตนเองเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ตามต้องการ นอกจากนี้ Manz (1986) อธิบายว่า ภาวะผู้นำในตนเองเป็นกระบวนการที่บุคคลใช้อิทธิพลต่อตนเองผ่านกลยุทธ์ด้านพฤติกรรมและการคิด เพื่อกำหนดทิศทาง ควบคุมตนเอง และเสริมสร้างแรงจูงใจภายใน ในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ รวมทั้งผลวิจัยของ Lee (2017) ในงานวิจัย “Relationships among Self-efficacy, Disaster Preparedness and Self-leadership in University Students” พบว่า นักศึกษาที่มีภาวะผู้นำในตนเองและ ความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองสูง จะมีระดับการเตรียมความพร้อมต่อภัยพิบัติสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยภาวะผู้นำในตนเองมีบทบาทสำคัญทั้งทางตรงและทางอ้อมผ่าน ความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาภาวะผู้นำในตนเองช่วยเสริมความพร้อมในการรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินของนักศึกษาได้ และงานวิจัยของ ปรากรม (2557) ได้ศึกษาภาวะผู้นำด้านการบรรเทาสาธารณะภัยกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำของผู้ปฏิบัติงานมีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการภัยพิบัติในระดับสูง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีแนวความคิดว่า ภาวะผู้นำในตนเองเป็นคุณลักษณะสำคัญของบุคคลที่สามารถกำกับ ควบคุม และจูงใจตนเองให้ดำเนินพฤติกรรมตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยอาศัยกลยุทธ์ภายใน เช่น การตั้งเป้าหมาย การประเมินตนเอง การพูดให้กำลังใจตนเอง และการสร้างแรงจูงใจภายใน บุคคลที่มีภาวะผู้นำในตนเองมักแสดงออกถึงความมั่นใจ มีความรับผิดชอบ มีการคิดอย่างเป็นระบบ และสามารถผลักดันตนเองให้ทำงานจนสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาตนเองในทุกสาขาอาชีพ ขณะเดียวกัน การเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินนับเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากต้องอาศัยความสามารถในการประเมินสถานการณ์ การวางแผนล่วงหน้า และการตัดสินใจอย่างเหมาะสมภายใต้ข้อจำกัดด้านเวลาและความกดดัน ซึ่งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องชี้ให้เห็นว่า ภาวะผู้นำในตนเองมีบทบาทสำคัญต่อการเสริมสร้างพฤติกรรม

ดังกล่าว กล่าวคือ บุคคลที่มีระดับภาวะผู้นำในตนเองสูง จะมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง สามารถกำกับพฤติกรรม วางแผน และตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้มีระดับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินสูงกว่าบุคคลทั่วไป (Lee, 2017)

2.5 สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ภาวะผู้นำในตนเองโดยรวมมีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย

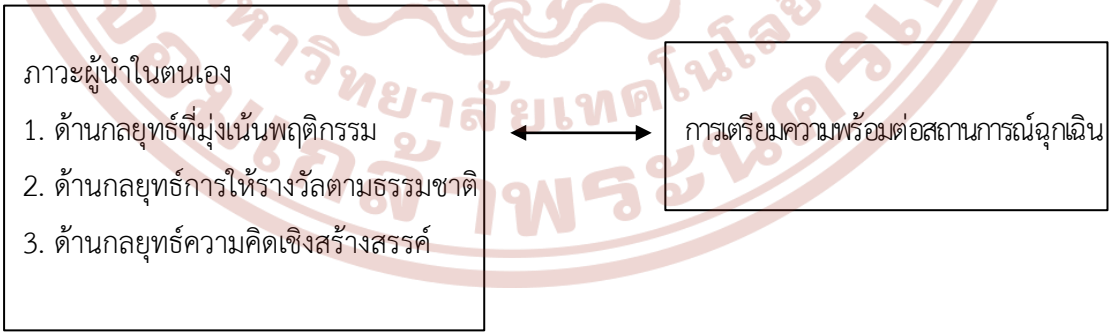
สมมติฐานที่ 2 ภาวะผู้นำในตนเองด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย

สมมติฐานที่ 3 ภาวะผู้นำในตนเองด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติมีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย

สมมติฐานที่ 4 ภาวะผู้นำในตนเองด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย

2.6 กรอบแนวคิดของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ตัวแปรที่ 1 คือ ภาวะผู้นำในตนเอง ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรม ด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติ และด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์ ตัวแปรที่ 2 คือ การเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน ดังนี้



ภาพที่ 2-1 กรอบแนวคิดของงานวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเองและการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย ซึ่งกำหนดวิธีการดำเนินงานวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

3.2 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ พนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทที่ดำเนินการด้านธุรกิจรักษาความปลอดภัย บริษัท A จำนวน 511 คน บริษัท B จำนวน 244 คน (สถิติเดือนสิงหาคม 2568) รวมจำนวนประชากรทั้งหมดจำนวน 755 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ พนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทที่ดำเนินการด้านธุรกิจรักษาความปลอดภัย บริษัท A จำนวน 205 คน (สถิติเดือนสิงหาคม 2568) บริษัท B จำนวน 57 คน โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane (1937) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

โดยที่

N คือ ขนาดของประชากร

เมื่อ N = 755

E = 0.05

เมื่อแทนค่า จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างดังนี้

$$n = \frac{755}{1 + 755\,(0.05)^2}$$

$$= 262$$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ 262 คน

3.1.3 การสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิและคิดสัดส่วนตามหน่วยงาน โดยพนักงานรักษาความปลอดภัยในบริษัท A มีจำนวน 205 คน พนักงานในรักษาความปลอดภัยบริษัท B มีจำนวน 57 คน ทั้งนี้ในการแจกแบบสอบถามจริง ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลแบบสอบถามเพิ่มอีกเป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 288 ฉบับ โดยผู้วิจัยได้แจกบริษัท A จำนวน 225 ฉบับ และบริษัท B จำนวน 63 ฉบับ

ตารางที่ 3-1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย	ประชากร (N) คน	กลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้	กลุ่มตัวอย่างที่เก็บข้อมูลจริง
บริษัท A	511	205	225
บริษัท B	244	57	63
รวม	**755**	**262**	**288**

3.2 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการวิจัยครั้งนี้ได้สร้างเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.2.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม พร้อมทั้งกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยได้ขอคำแนะนำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ

3.2.2 กำหนดข้อคำถามให้สอดคล้องนิยามศัพท์ กรอบแนวคิดและตัวแปรที่ใช้ในการทำวิจัย

3.2.3 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามฉบับร่างภาวะผู้นำในตนเอง ข้อคำถามภาวะผู้นำในตนเอง จำนวนทั้งสิ้น 32 ข้อ แบ่งเป็น ด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรม จำนวน 15 ข้อ ด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติ จำนวน 6 ข้อ ด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 11 ข้อ และมีข้อ

คำถามการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน จำนวนทั้งสิ้น 22 ข้อ แบ่งเป็น ด้านธรรมาภิบาล จำนวน 6 ข้อ ด้านศักยภาพ จำนวน 11 ข้อ ด้านทรัพยากร จำนวน 5 ข้อ

3.2.4 นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขข้อคำถามให้ตรงตามนิยามศัพท์ หลังจากได้รับการพิจารณาตรวจสอบแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอต่าง ๆ ไปปรับปรุงแก้ไข

3.2.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับร่างที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิและมีความเชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องในสำนวนการใช้ภาษาที่เกี่ยวข้องกับข้อคำถามและพิจารณาความเที่ยวตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้คะแนน 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้ตามนิยามคำศัพท์ของแบบสอบถาม ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้ตามนิยามคำศัพท์ของแบบสอบถามและ -1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นไม่สามารถวัดตามนิยามคำศัพท์ของแบบสอบถาม เมื่อได้รับการพิจารณาและตรวจสอบแล้ว ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (Index of Item – Objective Congruence : IOC) จากนั้นคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 (วีระยุทธ, 2565) และปรับปรุงแก้ไขด้านสำนวนภาษา ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

สูตร หาค่า IOC

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC = ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและนิยามศัพท์

$\sum R$ = ผลรวมคะแนนที่ผู้ทรงคุณวุฒิลงคะแนนเครื่องมือ

N = จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

จากจำนวนข้อคำถามในแบบสอบถามฉบับร่างทั้งสิ้นจำนวน 54 ข้อ หลังจากที่ได้หาค่า IOC มีข้อคำถามที่ตัดออกจำนวน 4 ข้อ รวมทั้งมีการปรับคำและข้อความที่ใช้ในข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และมีความชัดเจน อ่านเข้าใจมากขึ้น ดังนั้น จึงมีข้อคำถามที่นำไปทดลองใช้ทั้งสิ้นจำนวน 50 ข้อ

3.2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิและปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out)

3.2.7 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทที่ดำเนินการด้านธุรกิจรักษาความปลอดภัย บริษัท C ซึ่งไม่ใช่พนักงานกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แต่มีลักษณะงานใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 40 คน

3.2.8 ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก โดยในการทดสอบแบบ (Item – Total Correlation) โดยนำแบบสอบถามส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 มาบันทึกลงในคอมพิวเตอร์แล้วนำมาวิเคราะห์ผล ซึ่งผลที่ได้ต้องมีค่า r มากกว่า .2 ขึ้นไป (ปิ่นกนก, 2559) จากการวิเคราะห์ได้ผลดังนี้

แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำในตนเอง มีข้อคำถามรวม 30 ข้อ เมื่อนำมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อแล้ว พบว่ามีข้อคำถามผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

แบบสอบถามเกี่ยวกับการเตรียมพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน มีข้อคำถามรวม 20 ข้อ เมื่อนำมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อแล้ว พบว่ามีข้อคำถามผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

3.2.9 ผู้วิจัยนำข้อคำถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) หากพบว่าค่าอัลฟ่าตั้งแต่ .70 ขึ้นไป กล่าวได้ว่าเชื่อถือได้ค่อนข้างสูง (ปิ่นกนก, 2559)

ตารางที่ 3-2 ค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ตัวแปร	จำนวน (ข้อ)	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเชื่อมั่น
ภาวะผู้นำในตนเอง	30	.649 - .946	.981
การเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน	20	.771 - .917	.983

3.2.10 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บข้อมูลจริงต่อไป

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสร้างเป็นข้อคำถาม โดยลักษณะแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะส่วนบุคคล เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคล แบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน รายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำในตนเอง จำนวน 30 ข้อ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรม จำนวน 15 ข้อ ด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติ จำนวน 5 ข้อ ด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 10 ข้อ

ซึ่งมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ และมีเกณฑ์การให้คะแนนดังตารางที่ 3-3

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ตารางที่ 3-3 เกณฑ์การให้คะแนนภาวะผู้นำในตนเอง

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
ตรงกับตนเองมากที่สุด	5
ตรงกับตนเองมาก	4
ตรงกับตนเองปานกลาง	3
ตรงกับตนเองน้อย	2
ไม่ตรงกับตนเองเลย	1

เกณฑ์การวิเคราะห์คะแนน

ในการพิจารณาเกณฑ์การวิเคราะห์คะแนน ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์การแปลระดับจากการคำนวณหาอันตรภาคชั้นของ Best (1977) กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{พิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{5 - 1}{5}$$

$$= 0.8$$

สามารถแปลความหมายของระดับคะแนนได้ดังนี้

ระดับคะแนน	การแปลความหมาย
1.00 – 1.80	ภาวะผู้นำในตนเองอยู่ในระดับน้อยที่สุด
1.81 – 2.60	ภาวะผู้นำในตนเองอยู่ในระดับน้อย
2.61 – 3.40	ภาวะผู้นำในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง
3.41 – 4.20	ภาวะผู้นำในตนเองอยู่ในระดับมาก
4.21 – 5.00	ภาวะผู้นำในตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน จำนวน 20 ข้อ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านธรรมาภิบาล จำนวน 6 ข้อ ด้านศักยภาพ จำนวน 10 ข้อ ด้านทรัพยากร จำนวน 4 ข้อ ซึ่งมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ

และมีเกณฑ์การให้คะแนนดังตารางที่ 3-4

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ตารางที่ 3-4 เกณฑ์การให้คะแนนการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
ตรงกับตนเองมากที่สุด	5
ตรงกับตนเองมาก	4
ตรงกับตนเองปานกลาง	3
ตรงกับตนเองน้อย	2
ไม่ตรงกับตนเองเลย	1

เกณฑ์การวิเคราะห์คะแนน

ในการพิจารณาเกณฑ์การวิเคราะห์คะแนน ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์การแปลระดับจากการคำนวณหาอันตรภาคชั้นของ Best (1977) กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{พิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{5 - 1}{5}$$

$$= 0.8$$

สามารถแปลความหมายของระดับคะแนนได้ดังนี้

ระดับคะแนน	การแปลความหมาย
1.00 – 1.80	การเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินอยู่ในระดับน้อยที่สุด
1.81 – 2.60	การเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินอยู่ในระดับน้อย
2.61 – 3.40	การเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินอยู่ในระดับปานกลาง
3.41 – 4.20	การเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินอยู่ในระดับมาก
4.21 – 5.00	การเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินอยู่ในระดับมากที่สุด

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน และรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.4.1 ผู้วิจัยได้ติดต่อทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ เพื่อขออนุญาตเจ้าหน้าที่ฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ในบริษัท A และ B

3.4.2 เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ผู้วิจัยติดต่อประสานงานเพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง โดยผ่านเจ้าหน้าที่ฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ พร้อมชี้แจงวิธีการตอบแบบสอบถาม รวมทั้งแนบคำชี้แจงในการทำแบบสอบถามอย่างละเอียด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้อง โดยมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ช่วยนำเก็บสอบถาม ผ่านระบบ Google Forms เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนที่คำนวณได้

3.4.3 ผู้วิจัยได้รวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 288 ชุด ในการเก็บข้อมูล และเมื่อได้รวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมา ได้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่มีความสมบูรณ์ทุกฉบับ โดยผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทันทีที่ได้รับกลับจากผู้ตอบแบบสอบถาม

3.4.4 นำแบบสอบถาม จำนวน 288 ชุด มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แล้วนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์สำหรับการประมวลผลข้อมูลทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

3.5.1 ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency) ใช้ในการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน รายได้ต่อเดือน

3.5.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการวิเคราะห์อธิบายถึงระดับภาวะผู้นำในตนเองและการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน

3.5.3 การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient) เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐานโดยเกณฑ์หาค่าความสัมพันธ์ดังนี้

เกณฑ์ค่าความสัมพันธ์ (ค่า r)

ความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ดังนี้ การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (สมถวิล, 2563)

ค่าของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	ระดับความสัมพันธ์
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.81 – 1.00	อยู่ในระดับสูงมาก
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.61 – 0.80	อยู่ในระดับสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.41 – 0.60	อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.21 – 0.40	อยู่ในระดับต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.00 – 0.20	อยู่ในระดับต่ำมาก

บทที่ 4

ผลของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำในตนเอง และการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเอง และการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 288 คน โดยใช้แบบสอบถาม

สัญลักษณ์ทางสถิติ

$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของคะแนน (Mean)
SD	หมายถึง	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
r	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
$r^2 \times 100$	หมายถึง	ร้อยละของความสัมพันธ์
p	หมายถึง	ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ
*	หมายถึง	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	หมายถึง	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลมานำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำในตนเองและการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล

4.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ดังตารางที่ 4-1

ตารางที่ 4-1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	254	88.19
หญิง	34	11.81
รวม	288	100.00

จากตารางที่ 4-1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ พบว่า พนักงานส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 88.20 และเป็นเพศหญิง จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 11.80 รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

4.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ ดังตารางที่ 4-2

ตารางที่ 4-2 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25 ปี	32	11.11
25 – 34 ปี	62	21.53
35 ปีขึ้นไป	194	67.36
รวม	288	100.00

จากตารางที่ 4-2 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ พบว่าพนักงานส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 35 ปีขึ้นไป จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 67.40 รองลงมาคือช่วงอายุ 25–34 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 21.50 และช่วงอายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 11.10 รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

4.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา ดังตารางที่ 4-3

ตารางที่ 4-3 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	98	34.03
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 - ม.3)	129	44.79
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 - ม.6) หรือ ปวช.	45	15.63

ตารางที่ 4-3 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปวส. หรือ ปริญญาตรีขึ้นไป	16	5.55
รวม	288	100.00

จากตารางที่ 4-3 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าพนักงานส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1–ม.3) จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 44.80 รองลงมาคือระดับประถมศึกษา หรือต่ำกว่า จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4–ม.6) หรือ ปวช. จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 15.60 และระดับ ปวส. หรือปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.60 รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

4.1.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ดังตารางที่ 4-4

ตารางที่ 4-4 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
0 – 5 ปี	155	53.82
6 – 10 ปี	97	33.68
ตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป	36	12.50
รวม	288	100.00

จากตารางที่ 4-4 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า พนักงานส่วนใหญ่ มีประสบการณ์การทำงาน 0–5 ปี จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 53.80 รองลงมาคือประสบการณ์การทำงาน 6–10 ปี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 33.70 และประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

4.1.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ดังตารางที่ 4-5

ตารางที่ 4-5 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 15,000 บาท	182	63.19
15,000 – 20,000 บาท	99	34.38
20,000 บาทขึ้นไป	7	2.43
รวม	288	100.00

จากตารางที่ 4-5 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่าพนักงานส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 15,000 บาท จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 63.20 รองลงมาคือรายได้ต่อเดือน 15,000–20,000 บาท จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 34.40 และรายได้ต่อเดือน 20,000 บาทขึ้นไป จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.40 รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำในตนเองและการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำ ดังตารางที่ 4-6 – ตารางที่ 4-9 ดังนี้

ตารางที่ 4-6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของภาวะผู้นำในตนเองโดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำในตนเอง	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรม	4.14	0.94	มาก
ด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติ	4.10	0.92	มาก
ด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์	4.17	0.91	มาก
รวม	4.14	0.92	มาก

จากตารางที่ 4-6 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำในตนเอง พบว่า ภาวะผู้นำในตนเองของพนักงาน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.14, SD = 0.92) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ($\bar{X}$ = 4.17, SD = 0.91) รองลงมาคือด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรม ($\bar{X}$ = 4.14, SD = 0.94) และด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติ ($\bar{X}$ = 4.10, SD = 0.92) ซึ่งทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4-7 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของภาวะผู้นำในตนเอง ด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรม จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรม	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ท่านสามารถสังเกตพฤติกรรมการทำงานของตัวเองอยู่เสมอ เพื่อดูว่ามีจุดไหนที่ต้องปรับปรุง	4.15	0.94	มาก
2. ท่านสามารถสังเกตตนเองได้ว่าขณะใดมีสมาธิ และขณะใดเผลอไผลในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่	3.98	0.99	มาก
3. ท่านทบทวนและจดจำข้อผิดพลาดของตนเอง เพื่อนำมาใช้เป็นบทเรียนในครั้งต่อไป	3.95	0.97	มาก
4. ท่านมีการสังเกตและประเมินตนเองระหว่างปฏิบัติงานว่าได้ทำตามขั้นตอนที่กำหนดไว้หรือไม่	4.16	0.92	มาก
5. ท่านสามารถกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนสำหรับการปฏิบัติงานแต่ละกะ	4.23	1.00	มาก
6. ท่านกำหนดเป้าหมายด้วยตนเองในการพัฒนาทักษะที่จำเป็น เพื่อเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	4.19	0.89	มาก
7. เมื่อได้รับมอบหมายงานใหม่ ท่านจะตั้งเป้าหมายของตนเองเพื่อทำความเข้าใจเนื้องานและปฏิบัติงานให้เป็นไปตามที่กำหนด	4.27	0.90	มากที่สุด
8. ท่านชื่นชมตัวเองเมื่อสามารถรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทายได้อย่างราบรื่น	4.07	0.91	มาก
9. เมื่อท่านทำงานตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้สำเร็จ ท่านจะให้รางวัลตนเองเช่น ทำสิ่งที่ทำให้ท่านมีความสุข	4.20	0.86	มาก
10. ท่านรู้สึกภาคภูมิใจและให้กำลังใจตนเองเช่น การชื่นชมตนเอง เมื่อสามารถป้องกันเหตุไม่พึงประสงค์ได้สำเร็จ	4.23	0.93	มาก
11. ท่านให้โอกาสตัวเองได้พักใจจากความกดดันเมื่อสามารถจัดการกับสถานการณ์ยาก ๆ ได้สำเร็จ	3.97	0.91	มาก
12. ท่านเตือนตนเองอย่างสม่ำเสมอเมื่อพบข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน เช่น การรายงานไม่ครบถ้วน เพื่อปรับปรุงการทำงานให้เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัย	4.17	0.98	มาก

ตารางที่ 4-7 (ต่อ) ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของภาวะผู้นำในตนเอง ด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรม จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรม	$\bar{X}$	SD	ระดับ
13. เมื่อท่านมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือไม่เป็นไปตามระเบียบ ท่านจะรีบเตือนตนเองและปรับปรุงในทันที	4.25	0.97	มากที่สุด
14. ท่านทบทวนข้อผิดพลาด เช่น การลืมจดบันทึกการเข้า-ออก หรือการตรวจตราไม่ครบ และเตือนตนเองไม่ให้พฤติกรรมเหล่านั้นเกิดซ้ำ โดยวางแนวทางแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น	4.07	0.98	มาก
15. ท่านยอมรับข้อผิดพลาดของตนเอง เช่น การไม่ทันสังเกตสิ่งผิดปกติ พร้อมเตือนตนเองให้เรียนรู้เพื่อเพิ่มความละเอียดรอบคอบในการทำหน้าที่รักษาความปลอดภัย	4.23	0.98	มาก
รวม	4.14	0.94	มาก

จากตารางที่ 4-7 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของภาวะผู้นำในตนเอง ด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรมจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.14, SD = 0.94) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น คือ การตั้งเป้าหมายของตนเองเมื่อได้รับมอบหมายงานใหม่เพื่อทำความเข้าใจเนื้องานและปฏิบัติงานให้เป็นไปตามที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.27, SD = 0.90) รองลงมา คือ การปรับพฤติกรรมของตนเองเมื่อพบว่ามีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือไม่เป็นไปตามระเบียบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.25, SD = 0.97) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ การทบทวนและจดจำข้อผิดพลาดของตนเองเพื่อนำมาใช้เป็นบทเรียนในครั้งต่อไป ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.95, SD = 0.97)

ตารางที่ 4-8 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของภาวะผู้นำในตนเอง ด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติ จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ท่านลองเปลี่ยนลำดับหรือวิธีการทำงานบางขั้นตอนเพื่อให้รู้สึกว่า งานมีความท้าทายและสนุกมากขึ้น	3.93	0.96	มาก

ตารางที่ 4-8 (ต่อ) ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของภาวะผู้นำในตนเอง ด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติ จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
2. ท่านลองใช้เทคนิคหรือเครื่องมือใหม่ในการทำงาน เพื่อเพิ่ม ความสะดวก ความสนุก และความรู้สึกที่งานมีชีวิตชีวา	3.89	0.88	มาก
3. ท่านพยายามมองหาด้านดีหรือคุณค่าของงาน แม้ในส่วนที่น่าเบื่อหรือต้องทำซ้ำบ่อย ๆ	4.20	0.90	มาก
4. ท่านมุ่งความสนใจไปที่สิ่งที่ทำให้รู้สึกดีในงาน เช่น การได้ช่วยเหลือผู้อื่น มากกว่าความน่าเบื่อของขั้นตอนเดิม ๆ	4.25	0.89	มากที่สุด
5. ท่านเลือกมองที่ผลดีของงาน เช่น ความปลอดภัยของผู้อื่น แทนที่จะมองว่างานมีข้อจำกัดหรือเคร่งเครียดเกินไป	4.22	0.97	มาก
รวม	4.10	0.92	มาก

จากตารางที่ 4-8 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของภาวะผู้นำในตนเอง ด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.10, SD = 0.92) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น คือ การมุ่งความสนใจไปที่สิ่งที่ทำให้รู้สึกดีในงาน เช่น การใส่ใจช่วยเหลือผู้อื่น มากกว่าความน่าเบื่อของขั้นตอนเดิม ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.25, SD = 0.89) รองลงมา คือ การเลือกมองที่ดีของงาน เช่น ความปลอดภัยของผู้อื่น แทนที่จะมองว่างานมีข้อจำกัดหรือเครียดเกินไป ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.22, SD = 0.97) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นคือ การลองใช้เทคนิคหรือเครื่องมือใหม่ในการทำงานเพื่อเพิ่มความสะดวก ความสุข และความรู้สึกท้าทายในการทำงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.89, SD = 0.88)

ตารางที่ 4-9 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของภาวะผู้นำในตนเอง ด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์ จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. เมื่อท่านรู้สึกติดขัดในการทำงาน ท่านจะทบทวนว่าเป็นเพราะความเชื่อใด และพยายามปรับให้เป็นแนวทางที่ช่วยให้เดินหน้าต่อได้	4.16	0.93	มาก

ตารางที่ 4-9 (ต่อ) ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของภาวะผู้นำในตนเอง ด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์ จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์	$\bar{X}$	SD	ระดับ
2. ท่านเปิดใจปรับกรอบความคิดของตนเองเมื่อพบว่ามีทางที่ดีกว่าในการทำงาน	4.19	0.90	มาก
3. ท่านกล้าทบทวนความคิดเดิม ๆ ที่อาจขัดขวางการทำงานของตนเอง และปรับให้เป็นไปในทิศทางที่สร้างสรรค์และเกิดประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น	4.05	0.89	มาก
4. ท่านสร้างภาพในใจว่าท่านสามารถรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างมีสติ	4.13	0.92	มาก
5. เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย ท่านจะจินตนาการถึงวิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลาย	4.11	0.94	มาก
6. ท่านมองเห็นตัวเองเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยที่มีความสามารถและเป็นที่พึ่งพาได้	4.33	0.85	มากที่สุด
7. ท่านใช้คำพูดให้กำลังใจตัวเองเมื่อต้องเผชิญกับความท้าทายหรือสถานการณ์ที่ยากลำบาก	4.20	0.93	มาก
8. ท่านบอกตัวเองว่า “ฉันได้รับการฝึกฝนมาอย่างดี ฉันพร้อมสำหรับสิ่งนี้” ก่อนเริ่มงาน	4.17	0.85	มาก
9. เมื่อทำผิดพลาด ท่านจะบอกตัวเองว่า “ไม่เป็นไร เรียนรู้จากมันและทำให้ดีขึ้น”	4.20	0.94	มาก
10. เมื่อรู้สึกเหนื่อยล้าหรือท้อแท้ ท่านจะบอกกับตัวเองว่า “สู้ ๆ นะ ฉันทำได้”	4.20	0.95	มาก
รวม	4.17	0.91	มาก

จากตารางที่ 4-9 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของภาวะผู้นำในตนเอง ด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์ พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.17, SD = 0.91) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น คือ การมองเห็นว่าตนเองเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยที่มีความสามารถและเป็นที่พึ่งได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.33, SD = 0.85) รองลงมา คือ การนำสิ่งที่ได้คิดสร้างสรรค์เมื่อเผชิญกับความท้าทายหรือสถานการณ์ที่ยากลำบากมาใช้ในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.20, SD = 0.93) และข้อที่มีค่าเฉลี่ย

น้อยกว่าข้ออื่น คือ การคิดหาทางแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานเมื่อเกิดความคิดเชิงลบ โดยพยายามมองหาแนวทางที่ช่วยลดความเครียดและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.05, SD = 0.89)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย ดังตารางที่ 4-10 - ตารางที่ 4-13 ดังนี้

ตารางที่ 4-10 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน โดยรวมและรายด้าน

การเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ด้านธรรมาภิบาล	4.44	0.85	มากที่สุด
ด้านศักยภาพ	4.32	0.83	มากที่สุด
ด้านทรัพยากร	4.32	0.82	มากที่สุด
รวม	4.36	0.83	มากที่สุด

จากตารางที่ 4-10 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.36, SD = 0.83) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านธรรมาภิบาลมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.44, SD = 0.85) รองลงมาคือ ด้านศักยภาพ ($\bar{X}$ = 4.32, SD = 0.83) และด้านทรัพยากร ($\bar{X}$ = 4.32, SD = 0.82)

ตารางที่ 4-11 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน ด้านธรรมาภิบาล จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านธรรมาภิบาล	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. หน่วยงานของท่านมีนโยบายและกฎระเบียบที่ บูรณาการ การเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉินในทุกด้านของการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย	4.47	0.88	มากที่สุด
2. หน่วยงานของท่านมีนโยบายและกฎระเบียบของหน่วยงานที่บูรณาการ ขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน	4.45	0.85	มากที่สุด

ตารางที่ 4-11 (ต่อ) ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน ด้านธรรมาภิบาล จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านธรรมาภิบาล	$\bar{X}$	SD	ระดับ
3. หน่วยงานมีการทบทวนและปรับปรุงนโยบาย/กฎระเบียบที่ บูรณาการ ด้านความปลอดภัยและการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉินอย่างสม่ำเสมอ	4.33	0.82	มากที่สุด
4. หน่วยงานของท่านมีแผนการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉินที่ครอบคลุมการป้องกัน การตอบสนอง และการฟื้นฟูหลังเหตุการณ์	4.44	0.88	มากที่สุด
5. หน่วยงานของท่านมีแผนการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉินที่ระบุถึงกลไกการประสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้อง	4.49	0.80	มากที่สุด
6. หน่วยงานของท่านมีแผนการเตรียมความพร้อมและฟื้นฟูหลังเหตุฉุกเฉินที่ได้รับการทบทวนและปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ	4.44	0.86	มากที่สุด
รวม	4.44	0.85	มากที่สุด

จากตารางที่ 4-11 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน ด้านธรรมาภิบาล พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.44, SD = 0.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น คือ หน่วยงานของท่านมีแผนการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉินที่ระบุถึงกลไกการประสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.49, SD = 0.80) รองลงมา คือ หน่วยงานของท่านมีนโยบายและกฎระเบียบที่บูรณาการการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉินในทุกด้านของการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.47, SD = 0.88) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ หน่วยงานมีการทบทวนและปรับปรุงนโยบายหรือกฎระเบียบที่บูรณาการด้านความปลอดภัยและการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉินอย่างสม่ำเสมอ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.33, SD = 0.82)

ตารางที่ 4-12 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน ด้านศักยภาพ จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านศักยภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ท่านสามารถประเมินความเสี่ยงจากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิดเหตุฉุกเฉินได้อย่างถูกต้อง	4.19	0.83	มาก
2. ท่านสามารถกำหนดลำดับความสำคัญในการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉินได้อย่างเหมาะสม	4.19	0.82	มาก
3. ท่านสามารถปรับการประเมินความเสี่ยงและลำดับความสำคัญตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ทันเวลา	4.28	0.84	มากที่สุด
4. ท่านสามารถติดตามและตรวจสอบสถานการณ์เพื่อเฝ้าระวังเหตุฉุกเฉินได้อย่างต่อเนื่อง	4.36	0.86	มากที่สุด
5. ท่านสามารถแจ้งเตือนผู้เกี่ยวข้องทันทีเมื่อพบสัญญาณของเหตุฉุกเฉิน	4.45	0.78	มากที่สุด
6. ท่านสามารถรวบรวมและตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างถูกต้อง	4.31	0.79	มากที่สุด
7. ท่านสามารถจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลสถานการณ์ฉุกเฉินให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทันเวลา	4.25	0.84	มากที่สุด
8. ท่านสามารถสื่อสารข้อมูลสถานการณ์ฉุกเฉินให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจได้ชัดเจน	4.34	0.81	มากที่สุด
9. ท่านสามารถให้การช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ผู้ประสบเหตุภาวะฉุกเฉินได้อย่างปลอดภัยตามขั้นตอนที่ได้รับการฝึกอบรม	4.44	0.83	มากที่สุด
10. ท่านสามารถประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคลากรด้านการแพทย์ได้อย่างรวดเร็วและปลอดภัยเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน	4.35	0.85	มากที่สุด
รวม	4.32	0.83	มากที่สุด

จากตารางที่ 4-12 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน ด้านศักยภาพ พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.32, SD = 0.83) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น คือ ความสามารถในการแจ้งเตือนผู้ที่เกี่ยวข้องทันทีเมื่อพบสัญญาณของเหตุฉุกเฉิน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

($\bar{X}$ = 4.45, SD = 0.78) รองลงมา คือ ความสามารถในการให้การช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ผู้ประสบเหตุฉุกเฉินอย่างปลอดภัยตามหลักที่ได้รับการฝึกอบรม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.44, SD = 0.83) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ความสามารถในการประเมินความเสี่ยงจากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิดเหตุฉุกเฉินได้อย่างถูกต้อง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.19, SD = 0.83)

ตารางที่ 4-13 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน ด้านทรัพยากร จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านทรัพยากร	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. หน่วยงานของท่านมีการจัดเตรียมอุปกรณ์ความปลอดภัยที่เพียงพอให้พร้อมใช้ตามภารกิจ	4.47	0.83	มากที่สุด
2. ท่านตรวจสอบความพร้อมใช้งานของอุปกรณ์ด้านความปลอดภัยเป็นประจำ	4.15	0.89	มาก
3. ท่านมีทักษะเพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน	4.25	0.79	มากที่สุด
4. ท่านมีความพร้อมด้านร่างกายและจิตใจในการรับมือเหตุฉุกเฉิน	4.40	0.78	มากที่สุด
รวม	4.32	0.82	มากที่สุด

จากตารางที่ 4-13 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน ด้านทรัพยากร พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.32, SD = 0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น คือ หน่วยงานของท่านมีการจัดเตรียมอุปกรณ์ความปลอดภัยที่เพียงพอให้พร้อมใช้งานภารกิจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.47, SD = 0.83) รองลงมา คือ ความพร้อมด้านร่างกายและจิตใจในการรับมือเหตุฉุกเฉินของพนักงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.40, SD = 0.78) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ความพร้อมในการใช้งานอุปกรณ์ด้านความปลอดภัยเป็นประจำ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.15, SD = 0.89)

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ภาวะผู้นำในตนเองโดยรวมมีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำในตนเองกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน ดังตารางที่ 4-14

ตารางที่ 4-14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเองกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน

ตัวแปร	การเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน		
	r	$r^2 \times 100$	p
ภาวะผู้นำในตนเอง	0.718**	51.55	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-14 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเองกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน พบว่า ภาวะผู้นำในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ เมื่อภาวะผู้นำในตนเองเพิ่มขึ้น การเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานจะเพิ่มขึ้นตาม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง (r = .718) คิดเป็นร้อยละ 51.55

สมมติฐานที่ 2 ภาวะผู้นำในตนเองด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเพื่อหาภาวะผู้นำในตนเอง ด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรมกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน ดังตารางที่ 4-15

ตารางที่ 4-15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเอง ด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรมกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน

ภาวะผู้นำในตนเอง	การเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน		
	r	$r^2 \times 100$	p
ด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรม	.695**	48.30	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-15 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเองด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรม กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน พบว่า ภาวะผู้นำในตนเอง ด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ เมื่อภาวะผู้นำในตนเองด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรมเพิ่มขึ้น การเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานจะเพิ่มขึ้นตาม โดยมีความสัมพันธ์ในระดับสูง (r = .695) คิดเป็นร้อยละ 48.30

สมมติฐานที่ 3 ภาวะผู้นำในตนเองด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติมีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเพื่อหาภาวะผู้นำในตนเอง ด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน ดังตารางที่ 4-16

ตารางที่ 4-16 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเอง ด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน

ภาวะผู้นำในตนเอง	การเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน		
	r	$r^2 \times 100$	p
ด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติ	.674**	45.43	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-16 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติ กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน พบว่า ภาวะผู้นำในตนเองด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ เมื่อภาวะผู้นำในตนเองด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติเพิ่มขึ้น การเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานจะเพิ่มขึ้นตาม โดยมีความสัมพันธ์ในระดับสูง (r = .674) คิดเป็นร้อยละ 45.43

สมมติฐานที่ 4 ภาวะผู้นำในตนเองด้านกลยุทธ์ความคิดสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเพื่อหาภาวะผู้นำในตนเอง ด้านกลยุทธ์ความคิดสร้างสรรค์กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน ดังตารางที่ 4-17

ตารางที่ 4-17 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเอง ด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน

ภาวะผู้นำในตนเอง	การเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน		
	r	$r^2 \times 100$	p
ด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์	.723**	52.27	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-17 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์ กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน พบว่า ภาวะผู้นำในตนเองด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ เมื่อภาวะผู้นำในตนเองด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น การเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานจะเพิ่มขึ้นตาม โดยมีความสัมพันธ์ในระดับสูง (r = .723) คิดเป็นร้อยละ 52.27

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำในตนเองและการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงาน มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำในตนเอง และการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเองและการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ พนักงานรักษาความปลอดภัย บริษัท A และบริษัท B รวมจำนวนทั้งสิ้น 288 คน ซึ่งสามารถสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามในการวิจัย สรุปผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

5.1.1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับภาวะผู้นำในตนเองของพนักงานรักษาความปลอดภัย

5.1.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำในตนเอง

ข้อมูลภาวะผู้นำในตนเอง พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น รองลงมาคือด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรม และด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปผลได้ ดังนี้

ก) ด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรม โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นคือ การตั้งเป้าหมายของตนเองเมื่อได้รับมอบหมายงานใหม่เพื่อทำความเข้าใจเนื้องานและปฏิบัติงานให้เป็นไปตามที่กำหนด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่นคือ การทบทวนและจดจำข้อผิดพลาดของตนเองเพื่อนำมาใช้เป็นบทเรียนในครั้งต่อไป

ข) ด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นคือ การมุ่งความสนใจไปที่สิ่งที่ทำให้รู้สึกดีในงาน เช่น การใส่ใจช่วยเหลือผู้อื่น มากกว่าความน่าเบื่อของขั้นตอนเดิม ๆ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่นคือ การลองใช้เทคนิคหรือเครื่องมือใหม่ในการทำงานเพื่อเพิ่มความสะดวก ความสุข และความรู้สึกท้าทายในการทำงาน

ค) ด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นคือ การมองเห็นว่าตนเองเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยที่มีความสามารถและเป็นที่พึ่งได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า

ข้ออื่นคือ การคิดหาทางแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานเมื่อเกิดความคิดเชิงลบ โดยพยายามมองหาแนวทางที่ช่วยลดความเครียดและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

5.1.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน

ข้อมูลการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านธรรมาภิบาลมีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น รองลงมาคือด้านศักยภาพและด้านทรัพยากร เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปผลได้ ดังนี้

ก) ด้านธรรมาภิบาล โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นคือ หน่วยงานของท่านมีแผนการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉินที่ระบุถึงกลไกการประสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้อง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่นคือ หน่วยงานมีการทบทวนและปรับปรุงนโยบายหรือกฎระเบียบที่บูรณาการด้านความปลอดภัยและการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉินอย่างสม่ำเสมอ

ข) ด้านศักยภาพ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นคือ ความสามารถในการแจ้งเตือนผู้ที่เกี่ยวข้องทันทีเมื่อพบสัญญาณของเหตุฉุกเฉิน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่นคือ ความสามารถในการประเมินความเสี่ยงจากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิดเหตุฉุกเฉินได้อย่างถูกต้อง

ค) ด้านทรัพยากร โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นคือ หน่วยงานของท่านมีการจัดเตรียมอุปกรณ์ความปลอดภัยที่เพียงพอให้พร้อมใช้งานภารกิจ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่นคือ ความพร้อมในการใช้งานอุปกรณ์ด้านความปลอดภัยเป็นประจำ

5.1.2 ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ สรุปผลการทดสอบสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ภาวะผู้นำในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรัก ษาความปลอดภัย พบว่า ภาวะผู้นำในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ระดับสูง

สมมติฐานที่ 2 ภาวะผู้นำในตนเองด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเอง ด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเตรียมพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ระดับสูง

สมมติฐานที่ 3 ภาวะผู้นำในตนเองด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติมีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเอง ด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเตรียมพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ระดับสูง

สมมติฐานที่ 4 ภาวะผู้นำในตนเองด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเอง ด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเตรียมพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ระดับสูง

ตารางที่ 5-1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบ
สมมติฐานที่ 1 ภาวะผู้นำในตนเองโดยรวมมีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย	ยอมรับสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 2 ภาวะผู้นำในตนเองด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย	ยอมรับสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 3 ภาวะผู้นำในตนเองด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติมีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย	ยอมรับสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 4 ภาวะผู้นำในตนเองด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย	ยอมรับสมมติฐาน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ภาวะผู้นำในตนเองโดยรวมมีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำในตนเองโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า เมื่อพนักงานมีภาวะผู้นำในตนเองโดยสามารถกำกับตนเอง วางแผน ควบคุมพฤติกรรม และสร้างแรงจูงใจให้กับตนเองได้ดี ระดับการเตรียมความพร้อมในการรับมือเหตุการณ์ฉุกเฉินย่อมเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย

ผลดังกล่าวสามารถอธิบายได้ตามแนวคิดของ Neck and Houghton (2006) ซึ่งอธิบายว่าภาวะผู้นำในตนเองเป็นกระบวนการที่บุคคลใช้กลยุทธ์ในการชี้นำและควบคุมตนเอง ทั้งในด้านพฤติกรรม ความคิด และแรงจูงใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ บุคคลที่มีภาวะผู้นำในตนเองสูงจะมีความตระหนักรู้ในบทบาทหน้าที่ของตน มีวินัยในการปฏิบัติงาน และสามารถประเมินตนเองเพื่อปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงประจักษ์ของ Lee (2017) ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเอง ความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง และการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินในนักศึกษามหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำในตนเองมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยบุคคลที่สามารถกำกับและจูงใจตนเองได้ดีจะมีความสามารถในการวางแผน ประเมินสถานการณ์ และตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้มีระดับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินสูงขึ้น

ในบริบทของงานรักษาความปลอดภัย ซึ่งต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและอาจเกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด ความสามารถในการควบคุมตนเองและตัดสินใจอย่างรอบคอบจึงเป็นปัจจัยสำคัญ การที่ผลการวิจัยพบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ จึงสะท้อนให้เห็นว่า ภาวะผู้นำในตนเองเป็นพื้นฐานสำคัญที่สนับสนุนการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินอย่างเป็นระบบ

สมมติฐานที่ 2 ภาวะผู้นำในตนเองด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย

ผลการวิจัยพบว่า ด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า เมื่อพนักงานรักษาความปลอดภัยมีการกำหนดเป้าหมาย การติดตามประเมินผลตนเอง และการควบคุมพฤติกรรม ย่อมมีส่วนช่วยส่งเสริมระดับความพร้อมในการปฏิบัติงานเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน

แนวคิดของ WHO (2017) อธิบายว่า การเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยการวางแผนล่วงหน้า การกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน และการฝึกซ้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อเหตุการณ์ได้อย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นบุคลากรที่สามารถกำกับพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ย่อมมีแนวโน้ม

ที่จะปฏิบัติตามแผนฉุกเฉินได้อย่างถูกต้อง ลดความสับสน และเพิ่มประสิทธิภาพ ในการจัดการสถานการณ์

ผลการวิจัยจึงสนับสนุนแนวคิดที่ว่า การมีวินัยและการกำกับพฤติกรรมตนเองอย่างต่อเนื่องเป็นองค์ประกอบสำคัญของการสร้างความพร้อมในการเผชิญเหตุการณ์ฉุกเฉิน

สมมติฐานที่ 3 ภาวะผู้นำในตนเองด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติมีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย

ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าเมื่อพนักงานรักษาความปลอดภัยมีการให้รางวัลตามธรรมชาติ เป็นกระบวนการที่บุคคลสามารถสร้างความพึงพอใจและมองเห็นคุณค่าในงานที่ตนปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ส่งผลให้เกิดแรงจูงใจภายใน ความกระตือรือร้น และความตั้งใจในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น เมื่อพนักงานมีทัศนคติเชิงบวกต่อหน้าที่ของตน จึงมีแนวโน้มที่จะให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อม ศึกษาข้อมูล และพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างต่อเนื่อง

แนวคิดภาวะผู้นำของ จิราพร และคณะ (2566) อธิบายว่า ภาวะผู้นำเป็นความสามารถของบุคคลในการตระหนักรู้ในบทบาทและความรับผิดชอบของตนเอง มีความมุ่งมั่น และสามารถขับเคลื่อนการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์การได้ โดยบุคคลที่มีแรงจูงใจภายในและเห็นคุณค่าในบทบาทของตน จะปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจและต่อเนื่อง

ในบริบทของงานรักษาความปลอดภัย ซึ่งเป็นงานที่ต้องเผชิญกับสถานการณ์เสี่ยงและต้องอาศัยความรับผิดชอบสูง การที่พนักงานสามารถมองเห็นความหมายและเกิดความพึงพอใจจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน จะช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจภายในและความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้พนักงานให้ความสำคัญกับการฝึกซ้อม การทบทวนแผน และการปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง อันนำไปสู่การยกระดับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สมมติฐานที่ 4 ภาวะผู้นำในตนเองด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย

ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า การปรับกรอบความคิด การมองสถานการณ์ในเชิงบวก และการเตรียมความคิดล่วงหน้า มีส่วนช่วยเสริมสร้างความมั่นใจและความพร้อมในการปฏิบัติงานเมื่อเกิดเหตุไม่คาดคิด เมื่อพนักงานสามารถจัดการความคิดของตนเองและมองเห็นแนวทางการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ ย่อมส่งผลให้การตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินเป็นไปอย่างมั่นคง ลดความตื่นตระหนก และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

5.3.1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ภาวะผู้นำในตนเองโดยรวมมีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อย่างไรก็ตาม การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งอาจมีข้อจำกัดด้านการรับรู้หรือการตอบตามความรู้สึกของผู้ตอบ (self-report) รวมทั้งกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอาจอยู่ในบริบทของหน่วยงานเฉพาะ ดังนั้น การนำผลไปประยุกต์ใช้กับหน่วยงานอื่นควรพิจารณาความเหมาะสมของบริบทเพิ่มเติม

ทั้งนี้ องค์การควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาวะผู้นำในตนเองของพนักงานอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะการส่งเสริมให้พนักงานสามารถกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงาน วางแผนล่วงหน้า และประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสนับสนุนให้มีการอบรมหรือกิจกรรมพัฒนาศักยภาพที่มุ่งเน้นการสร้างความตระหนักรู้ในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบส่วนบุคคล เพื่อให้พนักงานสามารถปฏิบัติงานด้านการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดไว้

5.3.1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า ภาวะผู้นำในตนเองรายด้าน ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรม ด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติ และด้านกลยุทธ์ความคิดเชิงสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการวัดตัวแปรเป็นการประเมินตนเองในลักษณะภาพรวม อาจไม่สามารถสะท้อนพฤติกรรมการปฏิบัติงานจริงในสถานการณ์ฉุกเฉินได้ทั้งหมด อีกทั้งความสัมพันธ์ที่พบเป็นเพียงความสัมพันธ์เชิงสถิติ ไม่สามารถอธิบายเหตุและผลได้โดยตรง ดังนั้น การนำผลไปใช้ควรพิจารณาร่วมกับปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในบริบทของแต่ละหน่วยงาน

ทั้งนี้ องค์การควรส่งเสริมการพัฒนาในแต่ละด้านอย่างเหมาะสม โดยสนับสนุนให้พนักงานมีการกำหนดเป้าหมายและติดตามผลการปฏิบัติงานของตนเองอย่างชัดเจน ส่งเสริมการสร้างแรงจูงใจภายในให้เห็นคุณค่าในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และพัฒนาทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ การคาดการณ์สถานการณ์ และการตัดสินใจในภาวะฉุกเฉิน ตลอดจนควรมีการจัดฝึกซ้อมสถานการณ์จำลองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้พนักงานสามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะที่ได้รับในการปฏิบัติงานจริงได้อย่างเหมาะสมและมั่นใจ

5.3.2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นที่อาจมีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินเพิ่มเติม เช่น ปัจจัยด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หรือปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อขยายองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของพนักงานรักษาความปลอดภัยให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

5.3.2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยในลักษณะเปรียบเทียบระหว่างหน่วยงานหรือพื้นที่ปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับภาวะผู้นำในตนเองและการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สามารถนำไปใช้กำหนดแนวทางการพัฒนาบุคลากรให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กรุงเทพมหานคร. (2568). *รายงานสถานการณ์เหตุแผ่นดินไหวในพื้นที่กรุงเทพมหานคร*. https://www.bangkok.go.th/

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. (2568). *รายงานประจำปี 2567 กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย*. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย.

การุณย์ ประทุม. (2560). ภาวะผู้นำตนเองและความมีจิตสำนึกของกลุ่ม: การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงจำแนกและการเชื่อมโยงไปยังประสิทธิผลกลุ่มงาน. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 43(1), 136–160.

จิราพร ทาระกะจัด, วีระ เพ็งสวัสดิ์, และวิไลวรรณ นันทะศรี. (2566). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำตนเองของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 8(11), 39–54.

ชูชัย สมิทธิไกร, และภูดิศ สมิทธิไกร. (2567). อิทธิพลของภาวะผู้นำตนเองที่มีต่อภาวะหมดไฟในการเรียนของนักศึกษา: บทบาทการเป็นตัวแปรสื่อของความขัดแย้งระหว่างการเรียนกับชีวิต. *วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย*, 32(2), 88–99.

ดาวรุ่ง วัชรินทร์รัตน์, ชุดารัตน์ วัชรินทร์รัตน์, และสุวรรณกาญจน์ สุพมาตรา. (2565). การพัฒนาความเป็นผู้นำในตัวคุณเพื่อความสำเร็จในการทำงาน. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย*, 3(3), 45–56.

ณรงค์ ลือชา, และณัฐกานต์ ปวะบุตร. (2566). การตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางด้านการแพทย์และสาธารณสุขโดยใช้ระบบบัญชาการเหตุการณ์. *เชียงรายเวชสาร*, 15(3).

นันทวดี วงค์บุตร, และคณะ. (2564). ภาวะผู้นำในตนเองและการปฏิบัติงานของพยาบาลในโรงพยาบาลศูนย์. *เชียงใหม่เวชสาร*, 60(1), 99–112.

ธิดาวัลย์ อุ่นกอง. (2560). *ภาวะผู้นำในตนเองของบุคลากรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานในองค์กรเอกชน* [วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง].

ปัทมาพร รุ่งพิพัฒน์พงศ์. (2552). สมรรถนะพยาบาลหัวหน้าหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินด้านการพร้อมรับภาวะฉุกเฉินและอุบัติภัยหมู่. *วารสารสภาการพยาบาล*, 24(3), 14–26.

ปัทมาภรณ์ วิทูรศศิวิมล, และเพ็ญกาญจน์ กาญจนรัตน์. (2560). การเตรียมความพร้อมด้านยาสำหรับภาวะฉุกเฉินจากอุทกภัยของโรงพยาบาลรัฐในเขตภาคกลางของประเทศไทย : กรณีศึกษาภาวะอุทกภัยร้ายแรงในปี พ.ศ. 2554. *Isan Journal of Pharmaceutical Sciences*, 13(3).

ปรากรม วารุณประภา. (2557). ภาวะผู้นำด้านการบรรเทาสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร. *วารสารสยามวิชาการ*, 15(2), 47–67.

ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพ็ชร์. (2559). *ระเบียบวิธีวิจัยทางจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ*. สำนักพิมพ์ก็อปปี้ เอ็กซ์เพรส.

พูลสุข ศิริพูล, และสุพัฒนา ศักดิษฐานนท์. (2555). การพยาบาลภาวะพิบัติภัย: สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับพยาบาลไทย. *วารสารสภาการพยาบาล*, 27(ฉบับพิเศษ), 18–30.

เรียม นมรักษ์, และศรัณย์ พิมพ์ทอง. (2564). พฤติกรรมการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ: ปัจจัยเชิงสาเหตุและข้อเสนอแนะในการทำวิจัย. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*, 16(2), 1–16.

รพีพร โรจน์แสงเรือง, และคณะ. (2563). การเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติในกลุ่มอาสาสมัครฉุกเฉินการแพทย์. *Thai Journal of Emergency Medicine*, 2(1), 23–33.

วีระยุทธ พรพจน์ธนมาศ. (2565). การศึกษาเปรียบเทียบการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัยด้วยเทคนิค IOC, CVR และ CVI. *วารสารรังสิตสารสนเทศ*, 28(1), 169–192.

ศรัณญา แก้วคำลา. (2564). ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคล ภาวะผู้นำตนเอง และผลการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารโรงพยาบาลมหาสารคาม*, 12(2), 121–127.

ศศิธร ไกรรัตน์. (2567). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านการตัดสินใจของหัวหน้าทีมต่อประสิทธิผลในการรับรู้ของพยาบาล งานอุบัติเหตุฉุกเฉินและนิติเวช โรงพยาบาลไชยา. *วารสารวิจัยโรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี*, 1(1).

สุวพิทย์ แก้วสนิท. (2567). ผลของการเตรียมความพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านอุบัติภัยสารเคมีของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จังหวัดสงขลา. *วารสารวิชาการสาธารณสุขชุมชน*, 33(1), 70–81.

อนุชา เศรษฐเสถียร. (2565). การเตรียมพร้อมและจัดการระบบการแพทย์ฉุกเฉินรับสถานการณ์ประชาชนรวมกลุ่ม: กรณีศึกษางานพระบรมศพ พ.ศ. 2559–2560. *Journal of Emergency Medical Services of Thailand*, 2(1), 1–14.

อลงกรณ์ อิ้วสวัสดิ์. (2563). *ผู้นำในภาวะวิกฤตการแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กับการจัดการในภาวะวิกฤตระดับจังหวัดของประเทศไทย กรณีศึกษา: จังหวัดบุรีรัมย์* [การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์].

ภาษาอังกฤษ

Abunyewah, M., Gajendran, T., & Maund, K. (2018). Conceptual framework for motivating actions towards disaster preparedness thought risk communication. *Procedia Engineering*, 212, 246–253.

Bangkok Post. (2568). Man, 61, kills five before shooting himself dead at Bangkok market. https://www.bangkokpost.com/thailand/general/3076977/elderly-man-killed-five-before-shooting-himself-dead-at-bangkoks-market

Best, J. W. (1977). *Research in education* (3rd ed.). Prentice Hall.

Cutter, S. L., Barnes, L., Berry, M., Burton, C., Evans, E., Tate, E., & Webb, J. (2008). A place-based model for understanding community resilience to natural disasters. *Global Environmental Change*, 18(4), 598–606.

Hoffmann, R., & Muttarak, R. (2017). Learn from the past, prepare for the future: Impacts of education and experience on disaster preparedness in the Philippines and Thailand. *World Development*, 96, 32–51.

Lee, Y. M. (2017). Relationships among self-efficacy, disaster preparedness and self-leadership in university students. *Journal of the Korea Academia-Industrial Cooperation Society*, 18(9), 249–256.

Manz, C. C. (1986). Self-leadership: Toward an expanded theory of self-influence processes in organizations. *Academy of Management Review*, 11(3), 585–600.

Neck, C. P., & Houghton, J. D. (2006). Two decades of self-leadership theory and research: Past developments, present trends, and future possibilities. *Journal of Managerial Psychology*, 21(4), 270–295.

Shek, D. T. L., Zhu, X., Dou, D., & Tan, L. (2023). Self-leadership as an attribute of service leadership: Its relationship to well-being among university students in

Hong Kong. *Frontiers in Psychology*, 14, Article 1088154.

Wisner, B., & Adams, J. (2002). *Environmental health in emergencies and disasters: A practical guide*. World Health Organization.

World Health Organization. (2017). *Emergency response framework* (2nd ed.). World Health Organization.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). Harper & Row.

Zhang, C. (2023). Developing a framework of self-leadership for undergraduate students in Thailand. *Journal of Modern Learning Development*, 8(12), 476–486.

Zohar, D., & Marshall, I. (2000). *SQ: Spiritual intelligence, the ultimate intelligence*. Bloomsbury.

พระจอมเกล้าพระนครเหนือ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

ภาคผนวก ก

หนังสือแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามเพื่อประกอบการค้นคว้าอิสระ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ โทร. 3537

ที่ ทว. ๐๗๗/2568 **วันที่** ๑๙ สิงหาคม 2568

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแบบสอบถามประกอบการทำสารนิพนธ์

เรียน ศาสตราจารย์ ดร.มานพ ชูนิล

ด้วย นางสาวเจตนันท์ จำนงค์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ ภาควิชามนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเองและการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย” โดยมีประธานที่ปรึกษาสารนิพนธ์ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพ็ชร์ พิบูลแถว ในการนี้นักศึกษาประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ท่านเพื่อตรวจประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามประกอบการทำสารนิพนธ์ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิวาพร คงสม)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิเทศสัมพันธ์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ โทร. 3537

ที่ ศป. 406 /2568 **วันที่** 19 สิงหาคม 2568

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแบบสอบถามประกอบการทำสารนิพนธ์

เรียน อาจารย์ ดร.นนทิรัตน์ พัฒนภักดี

ด้วย นางสาวเจตนันท์ จำนงค์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ ภาควิชามนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเองและการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย" โดยมีประธานที่ปรึกษาสารนิพนธ์ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพ็ชร์ พิบูลแถว ในการนี้นักศึกษาประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ท่านเพื่อตรวจประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามประกอบการทำสารนิพนธ์ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(ศาสตราจารย์ ดร.มานพ ชูนิล)
คณบดีคณะศิลปศาสตร์ประยุกต์

พระจอมเกล้าพระนครเหนือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี



ที่ อว ๗๑๐๖/ ๑๗๘

คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
๑๕๑๘ ถนนประชาราษฎร์ ๑ แขวงวงศ์สว่าง
เขตบางซื่อ กทม. ๑๐๘๐๐

๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแบบสอบถามประกอบการทำสารนิพนธ์

เรียน คณบดีคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ด้วย นางสาวเจตนันท์ จำนงค์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ ภาควิชามนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเองและการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย” โดยมีประธานที่ปรึกษาสารนิพนธ์ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพ็ชร์ พิบูลแถว ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์จะขอเรียนเชิญบุคลากรในหน่วยงานของท่าน คือ อาจารย์ ดร.พรเทพ จันทรกมล เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแบบสอบถามประกอบการทำสารนิพนธ์เรื่องดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.มานพ ชูนิล)
คณบดีคณะศิลปศาสตร์ประยุกต์

ผู้วิจัย
โทร.๐๙๗-๙๕๐-๖๙๗๙

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ภาคผนวก ข

การประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ (IOC)

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม

1. ศาสตราจารย์ ดร.มานพ ชูนิล
   อาจารย์ประจำภาควิชามนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์
   มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
2. อาจารย์ ดร.นนทิรัตน์ พัฒนภักดี
   อาจารย์ประจำภาควิชามนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์
   มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
3. อาจารย์ ดร.พรเทพ จันทรกมล
   อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์
   มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

แบบตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามงานวิจัย

เกณฑ์การให้คะแนน

+1 หมายถึง ท่านแน่ใจว่าข้อความนี้สามารถวัดได้ตามวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม

0 หมายถึง ท่านไม่แน่ใจว่าข้อความนี้สามารถวัดได้ตามวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม

- 1 หมายถึง ท่านแน่ใจว่าข้อความนี้ไม่สามารถวัดได้ตามวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม

ตารางที่ ข-1 ค่าการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำในตนเอง

ข้อที่	ข้อความ	IOC
1	ท่านสามารถสังเกตพฤติกรรมการทำงานของตัวเองอยู่เสมอ เพื่อดูว่ามีจุดไหนที่ต้องปรับปรุง	1.00
2	ท่านสามารถสังเกตตนเองได้ว่าขณะใดมีสมาธิ และขณะใดเผลอไผลในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่	1.00
3	ท่านทบทวนและจดจำข้อผิดพลาดของตนเอง เพื่อนำมาใช้เป็นบทเรียนในครั้งต่อไป	0.66
4	ท่านมีการสังเกตและประเมินตนเองระหว่างปฏิบัติงานว่าได้ทำตามขั้นตอนที่กำหนดไว้หรือไม่	1.00
5	ท่านสามารถกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนสำหรับการปฏิบัติงานแต่ละกะ	0.67
6	ท่านกำหนดเป้าหมายด้วยตนเองในการพัฒนาทักษะที่จำเป็น เพื่อเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	1.00
7	เมื่อได้รับมอบหมายงานใหม่ ท่านจะตั้งเป้าหมายของตนเองเพื่อทำความเข้าใจเนื้องานและปฏิบัติงานให้เป็นไปตามที่กำหนด	1.00
8	ท่านชื่นชมตัวเองเมื่อสามารถรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทายได้อย่างราบรื่น	1.00
9	เมื่อท่านทำงานตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้สำเร็จ ท่านจะให้รางวัลตนเองเช่น ทำสิ่งที่ทำให้ท่านมีความสุข	1.00
10	ท่านรู้สึกภาคภูมิใจและให้กำลังใจตนเองเช่น การชื่นชมตนเอง เมื่อสามารถป้องกันเหตุไม่พึงประสงค์ได้สำเร็จ	1.00
11	ท่านให้โอกาสตัวเองได้พักใจจากความกดดันเมื่อสามารถจัดการกับสถานการณ์ยาก ๆ ได้สำเร็จ	1.00

ตารางที่ ข-1 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	IOC
12	ท่านเตือนตนเองอย่างสม่ำเสมอเมื่อพบข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน เช่น การรายงานไม่ครบถ้วน เพื่อปรับปรุงการทำงานให้เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัย	1.00
13	เมื่อท่านมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือไม่เป็นไปตามระเบียบ ท่านจะรีบเตือนตนเองและปรับปรุงในทันที	1.00
14	ท่านทบทวนข้อผิดพลาด เช่น การลืมจดบันทึกการเข้า-ออก หรือการตรวจตราไม่ครบ และเตือนตนเองไม่ให้พฤติกรรมเหล่านั้นเกิดซ้ำ โดยวางแนวทางแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น	0.66
15	ท่านยอมรับข้อผิดพลาดของตนเอง เช่น การไม่ทันสังเกตสิ่งผิดปกติ พร้อมเตือนตนเองให้เรียนรู้เพื่อเพิ่มความละเอียดรอบคอบในการทำหน้าที่รักษาความปลอดภัย	1.00
16	ท่านลองเปลี่ยนลำดับหรือวิธีการทำงานบางขั้นตอน เพื่อให้รู้สึกว่า งานมีความท้าทายและสนุกมากขึ้น	1.00
17	ท่านหาโอกาสแทรกกิจกรรมเล็ก ๆ ที่ช่วยให้รู้สึก เพลิดเพลินหรือกระตือรือร้น ระหว่างการทำงาน	0.33*
18	ท่านลองใช้เทคนิคหรือเครื่องมือใหม่ในการทำงาน เพื่อเพิ่ม ความสะดวก ความสนุก และความรู้สึกที่งานมีชีวิตชีวา	0.67
19	ท่านพยายามมองหาด้านดีหรือคุณค่าของงาน แม้ในส่วนที่น่าเบื่อหรือต้องทำซ้ำบ่อย ๆ	1.00
20	ท่านมุ่งความสนใจไปที่สิ่งที่ทำให้รู้สึกดีในงาน เช่น การได้ช่วยเหลือผู้อื่นมากกว่าความน่าเบื่อของขั้นตอนเดิม ๆ	1.00
21	ท่านเลือกมองที่ผลดีของงาน เช่น ความปลอดภัยของผู้อื่น แทนที่จะมองว่างานมีข้อจำกัดหรือเคร่งเครียดเกินไป	1.00
22	เมื่อท่านรู้สึกติดขัดในการทำงาน ท่านจะทบทวนว่าเป็นเพราะความเชื่อใดและพยายามปรับให้เป็นแนวทางที่ช่วยให้เดินหน้าต่อได้	0.67
23	ท่านพร้อมยอมรับว่ากรอบความคิดบางอย่างอาจไม่เหมาะกับสถานการณ์และยินดีปรับเปลี่ยนเพื่อให้ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดีขึ้น	0.33*

ตารางที่ ข-1 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	IOC
24	ท่านเปิดใจปรับกรอบความคิดของตนเองเมื่อพบว่ามีทางที่ดีกว่าในการทำงาน	1.00
25	ท่านกล้าทบทวนความคิดเดิม ๆ ที่อาจขัดขวางการทำงานของตนเอง และปรับให้เป็นไปในทิศทางที่สร้างสรรค์และเกิดประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น	0.66
26	ท่านสร้างภาพในใจว่าท่านสามารถรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างมีสติ	1.00
27	เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย ท่านจะจินตนาการถึงวิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลาย	0.67
28	ท่านมองเห็นตัวเองเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยที่มีความสามารถและเป็นที่พึ่งพาได้	0.67
29	ท่านใช้คำพูดให้กำลังใจตัวเองเมื่อต้องเผชิญกับความท้าทายหรือสถานการณ์ที่ยากลำบาก	1.00
30	ท่านบอกตัวเองว่า "ฉันได้รับการฝึกฝนมาอย่างดี ฉันพร้อมสำหรับสิ่งนี้" ก่อนเริ่มงาน	1.00
31	เมื่อทำผิดพลาด ท่านจะบอกตัวเองว่า "ไม่เป็นไร เรียนรู้จากมันและทำให้ดีขึ้น"	1.00
32	เมื่อรู้สึกเหนื่อยล้าหรือท้อแท้ ท่านจะบอกกับตัวเองว่า "สู้ ๆ นะ ฉันทำได้"	1.00

ตารางที่ ข-2 ค่าการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน

ข้อที่	ข้อความ	IOC
1	หน่วยงานของท่านมีนโยบายและกฎระเบียบที่ บูรณาการ การเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉินในทุกด้านของการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย	1.00
2	หน่วยงานของท่านมีนโยบายและกฎระเบียบของหน่วยงานที่บูรณาการ ขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน	1.00
3	หน่วยงานมีการทบทวนและปรับปรุงนโยบาย/กฎระเบียบที่ บูรณาการ ด้านความปลอดภัยและการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉินอย่างสม่ำเสมอ	1.00
4	หน่วยงานของท่านมีแผนการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉินที่ครอบคลุมการป้องกัน การตอบสนอง และการฟื้นฟูหลังเหตุการณ์	1.00
5	หน่วยงานของท่านมีแผนการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉินที่ระบุถึงกลไกการประสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้อง	1.00
6	หน่วยงานของท่านมีแผนการเตรียมความพร้อมและฟื้นฟูหลังเหตุฉุกเฉินที่ได้รับการทบทวนและปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ	0.66
7	ท่านสามารถประเมินความเสี่ยงจากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิดเหตุฉุกเฉินได้อย่างถูกต้อง	1.00
8	ท่านสามารถกำหนดลำดับความสำคัญในการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉินได้อย่างเหมาะสม	1.00
9	ท่านสามารถปรับการประเมินความเสี่ยงและลำดับความสำคัญตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ทันเวลา	0.66
10	ท่านสามารถติดตามและตรวจสอบสถานการณ์เพื่อเฝ้าระวังเหตุฉุกเฉินได้อย่างต่อเนื่อง	1.00
11	ท่านสามารถแจ้งเตือนผู้เกี่ยวข้องทันทีเมื่อพบสัญญาณของเหตุฉุกเฉิน	1.00
12	ท่านสามารถรวบรวมและตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างถูกต้อง	1.00
13	ท่านสามารถจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลสถานการณ์ฉุกเฉินให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทันเวลา	1.00
14	ท่านสามารถสื่อสารข้อมูลสถานการณ์ฉุกเฉินให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจได้ชัดเจน	1.00
15	ท่านสามารถระบุตำแหน่งจุดปฐมพยาบาลหรืออุปกรณ์ช่วยชีวิตในพื้นที่ได้	0.33*

ตารางที่ ข-2 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	IOC
16	ท่านสามารถให้การช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ผู้ประสบเหตุภาวะฉุกเฉินได้อย่างปลอดภัยตามขั้นตอนที่ได้รับการฝึกอบรม	1.00
17	ท่านสามารถประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคลากรด้านการแพทย์ได้อย่างรวดเร็วและปลอดภัยเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน	1.00
18	หน่วยงานของท่านมีการจัดเตรียมอุปกรณ์ความปลอดภัยที่เพียงพอให้พร้อมใช้ตามภารกิจ	1.00
19	ท่านตรวจสอบความพร้อมใช้งานของอุปกรณ์ด้านความปลอดภัยเป็นประจำ	1.00
20	บุคลากรผ่านการฝึกอบรม มีทักษะ และพร้อมปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน	0.33*
21	ท่านมีทักษะเพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน	1.00
22	ท่านมีความพร้อมด้านร่างกายและจิตใจในการรับมือเหตุฉุกเฉิน	1.00

* ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (0.50) ไม่นำไปใช้ในการเก็บข้อมูล

พระจอมเกล้าพระนครเหนือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

ภาคผนวก ค

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามงานวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำในตนเองและการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย”

ตารางที่ ค–1 ค่าอำนาจจำแนกด้วยค่า Corrected Item-Total Correlation และค่า Alpha if Item Deleted ของภาวะผู้นำในตนเอง

ข้อที่	ข้อความ	Corrected Item – Total Correlation	Cronbach’s Alpha if Item Deleted
1	ท่านสามารถสังเกตพฤติกรรมการทำงานของตัวเองอยู่เสมอ เพื่อดูว่ามีจุดไหนที่ต้องปรับปรุง	0.665	0.990
2	ท่านสามารถสังเกตตนเองได้ว่าขณะใดมีสมาธิ และขณะใดเผลอไผลในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่	0.680	0.990
3	ท่านทบทวนและจดจำข้อผิดพลาดของตนเอง เพื่อนำมาใช้เป็นบทเรียนในครั้งต่อไป	0.720	0.990
4	ท่านมีการสังเกตและประเมินตนเองระหว่างปฏิบัติงานว่าได้ทำตามขั้นตอนที่กำหนดไว้หรือไม่	0.655	0.990
5	ท่านสามารถกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนสำหรับการปฏิบัติงานแต่ละกะ	0.791	0.989
6	ท่านกำหนดเป้าหมายด้วยตนเองในการพัฒนาทักษะที่จำเป็น เพื่อเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	0.809	0.989
7	เมื่อได้รับมอบหมายงานใหม่ ท่านจะตั้งเป้าหมายของตนเองเพื่อทำความเข้าใจเนื้องานและปฏิบัติงานให้เป็นไปตามที่กำหนด	0.842	0.989
8	ท่านชื่นชมตัวเองเมื่อสามารถรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทายได้อย่างราบรื่น	0.787	0.989
9	เมื่อท่านทำงานตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้สำเร็จ ท่านจะให้รางวัลตนเองเช่น ทำสิ่งที่ทำให้ท่านมีความสุข	0.828	0.989
10	ท่านรู้สึกภาคภูมิใจและให้กำลังใจตนเองเช่น การชื่นชมตนเอง เมื่อสามารถป้องกันเหตุไม่พึงประสงค์ได้สำเร็จ	0.838	0.989

ตารางที่ ค–1 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	Corrected Item – Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
11	ท่านให้โอกาสตัวเองได้พักใจจากความกดดันเมื่อสามารถจัดการกับสถานการณ์ยาก ๆ ได้สำเร็จ	0.840	0.989
12	ท่านเตือนตนเองอย่างสม่ำเสมอเมื่อพบข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน เช่น การรายงานไม่ครบถ้วน เพื่อปรับปรุงการทำงานให้เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัย	0.813	0.989
13	เมื่อท่านมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือไม่เป็นไปตามระเบียบ ท่านจะรีบเตือนตนเองและปรับปรุงในทันที	0.738	0.990
14	ท่านทบทวนข้อผิดพลาด เช่น การลืมจดบันทึกการเข้า-ออก หรือการตรวจตราไม่ครบ และเตือนตนเองไม่ให้พฤติกรรมเหล่านั้นเกิดซ้ำ โดยวางแนวทางแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น	0.649	0.990
15	ท่านยอมรับข้อผิดพลาดของตนเอง เช่น การไม่ทันสังเกตสิ่งผิดปกติ พร้อมเตือนตนเองให้เรียนรู้เพื่อเพิ่มความละเอียดรอบคอบในการทำหน้าที่รักษาความปลอดภัย	0.688	0.990
16	ท่านลองเปลี่ยนลำดับหรือวิธีการทำงานบางขั้นตอน เพื่อให้รู้สึกว่า งานมีความท้าทายและสนุกมากขึ้น	0.727	0.990
17	ท่านลองใช้เทคนิคหรือเครื่องมือใหม่ในการทำงาน เพื่อเพิ่ม ความสะดวก ความสนุก และความรู้สึกที่งานมีชีวิตชีวา	0.868	0.989
18	ท่านพยายามมองหาด้านดีหรือคุณค่าของงาน แม้ในส่วนที่น่าเบื่อหรือต้องทำซ้ำบ่อย ๆ	0.793	0.989

ตารางที่ ค–1 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	Corrected Item – Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
19	ท่านมุ่งความสนใจไปที่สิ่งที่ทำให้รู้สึกดีในงาน เช่น การได้ช่วยเหลือผู้อื่น มากกว่าความน่าเบื่อของขั้นตอนเดิม ๆ	0.909	0.989
20	ท่านเลือกมองที่ผลดีของงาน เช่น ความปลอดภัยของผู้อื่น แทนที่จะมองว่างานมีข้อจำกัดหรือเคร่งเครียดเกินไป	0.822	0.989
21	เมื่อท่านรู้สึกติดขัดในการทำงาน ท่านจะทบทวนว่าเป็นเพราะความเชื่อใด และพยายามปรับให้เป็นแนวทางที่ช่วยให้เดินหน้าต่อได้	0.912	0.989
22	ท่านเปิดใจปรับกรอบความคิดของตนเองเมื่อพบว่ามีทางที่ดีกว่าในการทำงาน	0.821	0.989
23	ท่านกล้าทบทวนความคิดเดิม ๆ ที่อาจขัดขวางการทำงานของตนเอง และปรับให้เป็นไปในทิศทางที่สร้างสรรค์และเกิดประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น	0.787	0.989
24	ท่านสร้างภาพในใจว่าท่านสามารถรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างมีสติ	0.773	0.989
25	เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย ท่านจะจินตนาการถึงวิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลาย	0.804	0.989
26	ท่านมองเห็นตัวเองเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยที่มีความสามารถและเป็นที่พึ่งพาได้	0.849	0.989
27	ท่านใช้คำพูดให้กำลังใจตัวเองเมื่อต้องเผชิญกับความท้าทายหรือสถานการณ์ที่ยากลำบาก	0.760	0.990
28	ท่านบอกตัวเองว่า "ฉันได้รับการฝึกฝนมาอย่างดี ฉันพร้อมสำหรับสิ่งนี้" ก่อนเริ่มงาน	0.946	0.989

ตารางที่ ค–1 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	Corrected Item – Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
29	เมื่อทำผิดพลาด ท่านจะบอกตัวเองว่า "ไม่เป็นไร เรียนรู้จากมันและทำให้ดีขึ้น"	0.780	0.989
30	เมื่อรู้สึกเหนื่อยล้าหรือท้อแท้ ท่านจะบอกกับตัวเองว่า "สู้ ๆ นะ ฉันทำได้"	0.861	0.989
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาวะผู้นำในตนเองโดยรวม		**0.981**	

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ตารางที่ ค–2 ค่าอำนาจจำแนกด้วยค่า Corrected Item-Total Correlation และค่า Alpha if Item Deleted ของการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน

ข้อที่	ข้อความ	Corrected Item – Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1	หน่วยงานของท่านมีนโยบายและกฎระเบียบที่ บูรณาการการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉินในทุกด้านของการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย	0.890	0.989
2	หน่วยงานของท่านมีนโยบายและกฎระเบียบของหน่วยงานที่บูรณาการ ขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน	0.880	0.989
3	หน่วยงานมีการทบทวนและปรับปรุงนโยบาย/กฎระเบียบที่ บูรณาการ ด้านความปลอดภัยและการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉินอย่างสม่ำเสมอ	0.907	0.989
4	หน่วยงานของท่านมีแผนการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉินที่ครอบคลุมการป้องกัน การตอบสนอง และการฟื้นฟูหลังเหตุการณ์	0.896	0.989
5	หน่วยงานของท่านมีแผนการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉินที่ระบุถึงกลไกการประสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้อง	0.902	0.989
6	หน่วยงานของท่านมีแผนการเตรียมความพร้อมและฟื้นฟูหลังเหตุฉุกเฉินที่ได้รับการทบทวนและปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ	0.896	0.989
7	ท่านสามารถประเมินความเสี่ยงจากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิดเหตุฉุกเฉินได้อย่างถูกต้อง	0.876	0.989
8	ท่านสามารถกำหนดลำดับความสำคัญในการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉินได้อย่างเหมาะสม	0.852	0.989
9	ท่านสามารถปรับการประเมินความเสี่ยงและลำดับความสำคัญตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ทันเวลา	0.771	0.989

ตารางที่ ค–2 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	Corrected Item – Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
10	ท่านสามารถติดตามและตรวจสอบสถานการณ์เพื่อเฝ้าระวังเหตุฉุกเฉินได้อย่างต่อเนื่อง	0.812	0.989
11	ท่านสามารถแจ้งเตือนผู้เกี่ยวข้องทันทีเมื่อพบสัญญาณของเหตุฉุกเฉิน	0.790	0.989
12	ท่านสามารถรวบรวมและตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างถูกต้อง	0.917	0.989
13	ท่านสามารถจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลสถานการณ์ฉุกเฉินให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทันเวลา	0.785	0.989
14	ท่านสามารถสื่อสารข้อมูลสถานการณ์ฉุกเฉินให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจได้ชัดเจน	0.853	0.989
15	ท่านสามารถให้การช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ผู้ประสบเหตุภาวะฉุกเฉินได้อย่างปลอดภัยตามขั้นตอนที่ได้รับการฝึกอบรม	0.843	0.989
16	ท่านสามารถประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคลากรด้านการแพทย์ได้อย่างรวดเร็วและปลอดภัยเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน	0.873	0.989
17	หน่วยงานของท่านมีการจัดเตรียมอุปกรณ์ความปลอดภัยที่เพียงพอให้พร้อมใช้ตามภารกิจ	0.818	0.989
18	ท่านตรวจสอบความพร้อมใช้งานของอุปกรณ์ด้านความปลอดภัยเป็นประจำ	0.791	0.989
19	ท่านมีทักษะเพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน	0.804	0.989
20	ท่านมีความพร้อมด้านร่างกายและจิตใจในการรับมือเหตุฉุกเฉิน	0.774	0.989
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินโดยรวม		**0.983**	

ตารางที่ ค–3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาวะผู้นำในตนเองโดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำในตนเอง	Reliability
ด้านกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นพฤติกรรม	0.955
ด้านกลยุทธ์การให้รางวัลตามธรรมชาติ	0.908
ด้านกลยุทธ์ความคิดสร้างสรรค์	0.962
โดยรวม	0.981

ตารางที่ ค–4 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินโดยรวมและรายด้าน

การเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์	Reliability
ด้านธรรมาภิบาล	0.969
ด้านศักยภาพ	0.963
ด้านทรัพยากร	0.938
โดยรวม	0.983



ภาคผนวก ง

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเรื่อง

"ภาวะผู้นำในตนเองและการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย"

หมายเหตุ

ข้อมูลที่ท่านตอบจะถูกเก็บเป็นความลับ ใช้เพื่อการศึกษาและการวิจัยเท่านั้น ไม่เปิดเผยรายบุคคล การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่อย่างใด แบบสอบถามนี้ใช้เวลาตอบประมาณ 5-10 นาที

ขอความกรุณาท่านตอบตามความเป็นจริง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 25 ปี ☐ 25-34 ปี ☐ 35 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

☐ ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 - ม.3)

☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 - ม.6) หรือ ปวช. ☐ ปวส. หรือ ปริญญาตรีขึ้นไป

4. ประสบการณ์การทำงาน

☐ 0 – 5 ปี ☐ 6 – 10 ปี ☐ 11 ปีขึ้นไป

5. รายได้ต่อเดือน

☐ น้อยกว่า 15,000 บาท ☐ 15,000 – 20,000 บาท ☐ 20,000 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำในตนเอง

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด หรือสอดคล้องกับความรู้สึกของท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง ตรงกับตนเองมากที่สุด
ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง ตรงกับตนเองมาก
ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง ตรงกับตนเองปานกลาง
ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง ตรงกับตนเองน้อย
ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง ไม่ตรงกับตนเองเลย

ข้อ	ข้อคำถาม – ภาวะผู้นำในตนเอง	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ท่านสามารถสังเกตพฤติกรรมการทำงานของตัวเองอยู่เสมอ เพื่อดูว่ามีจุดไหนที่ต้องปรับปรุง					
2	ท่านสามารถสังเกตตนเองได้ว่าขณะใดมีสมาธิ และขณะใดเผลอไผลในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่					
3	ท่านทบทวนและจดจำข้อผิดพลาดของตนเอง เพื่อนำมาใช้เป็นบทเรียนในครั้งต่อไป					
4	ท่านมีการสังเกตและประเมินตนเองระหว่างปฏิบัติงานว่าได้ทำตามขั้นตอนที่กำหนดไว้หรือไม่					
5	ท่านสามารถกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนสำหรับการปฏิบัติงานแต่ละกะ					
6	ท่านกำหนดเป้าหมายด้วยตนเองในการพัฒนาทักษะที่จำเป็น เพื่อเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น					
7	เมื่อได้รับมอบหมายงานใหม่ ท่านจะตั้งเป้าหมายของตนเองเพื่อทำความเข้าใจเนื้องานและปฏิบัติงานให้เป็นไปตามที่กำหนด					
8	ท่านชื่นชมตัวเองเมื่อสามารถรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทายได้อย่างราบรื่น					
9	เมื่อท่านทำงานตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้สำเร็จ ท่านจะให้รางวัลตนเองเช่น ทำสิ่งที่ทำให้ท่านมีความสุข					

10	ท่านรู้สึกภาคภูมิใจและให้กำลังใจตนเองเช่น การชื่นชมตนเอง เมื่อสามารถป้องกันเหตุไม่พึงประสงค์ได้สำเร็จ					
11	ท่านให้โอกาสตัวเองได้พักใจจากความกดดันเมื่อสามารถจัดการกับสถานการณ์ยาก ๆ ได้สำเร็จ					
12	ท่านเตือนตนเองอย่างสม่ำเสมอเมื่อพบข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน เช่น การรายงานไม่ครบถ้วน เพื่อปรับปรุงการทำงานให้เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัย					
13	เมื่อท่านมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือไม่เป็นไปตามระเบียบ ท่านจะรีบเตือนตนเองและปรับปรุงในทันที					
14	ท่านทบทวนข้อผิดพลาด เช่น การลืมจดบันทึกการเข้า-ออก หรือการตรวจตราไม่ครบ และเตือนตนเองไม่ให้พฤติกรรมเหล่านั้นเกิดซ้ำ โดยวางแนวทางแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น					
15	ท่านยอมรับข้อผิดพลาดของตนเอง เช่น การไม่ทันสังเกตสิ่งผิดปกติ พร้อมเตือนตนเองให้เรียนรู้เพื่อเพิ่มความละเอียดรอบคอบในการทำหน้าที่รักษาความปลอดภัย					
16	ท่านลองเปลี่ยนลำดับหรือวิธีการทำงานบางขั้นตอนเพื่อให้รู้สึกว่า งานมีความท้าทายและสนุกมากขึ้น					
17	ท่านลองใช้เทคนิคหรือเครื่องมือใหม่ในการทำงาน เพื่อเพิ่ม ความสะดวก ความสนุก และความรู้สึกที่งานมีชีวิตชีวา					
18	ท่านพยายามมองหาด้านดีหรือคุณค่าของงาน แม้ในส่วนที่น่าเบื่อหรือต้องทำซ้ำบ่อย ๆ					
19	ท่านมุ่งความสนใจไปที่สิ่งที่ทำให้รู้สึกดีในงาน เช่น การได้ช่วยเหลือผู้อื่น มากกว่าความน่าเบื่อของขั้นตอนเดิม ๆ					

20	ท่านเลือกมองที่ผลดีของงาน เช่น ความปลอดภัยของผู้อื่น แทนที่จะมองว่างานมีข้อจำกัดหรือเคร่งเครียดเกินไป					
21	เมื่อท่านรู้สึกติดขัดในการทำงาน ท่านจะทบทวนว่าเป็นเพราะความเชื่อใด และพยายามปรับให้เป็นแนวทางที่ช่วยให้เดินหน้าต่อได้					
22	ท่านเปิดใจปรับกรอบความคิดของตนเองเมื่อพบว่ามีทางที่ดีกว่าในการทำงาน					
23	ท่านกล้าทบทวนความคิดเดิม ๆ ที่อาจขัดขวางการทำงานของตนเอง และปรับให้เป็นไปในทิศทางที่สร้างสรรค์และเกิดประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น					
24	ท่านสร้างภาพในใจว่าท่านสามารถรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างมีสติ					
25	เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย ท่านจะจินตนาการถึงวิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลาย					
26	ท่านมองเห็นตัวเองเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยที่มีความสามารถและเป็นที่พึ่งพาได้					
27	ท่านใช้คำพูดให้กำลังใจตัวเองเมื่อต้องเผชิญกับความท้าทายหรือสถานการณ์ที่ยากลำบาก					
28	ท่านบอกตัวเองว่า "ฉันได้รับการฝึกฝนมาอย่างดี ฉันพร้อมสำหรับสิ่งนี้" ก่อนเริ่มงาน					
29	เมื่อทำผิดพลาด ท่านจะบอกตัวเองว่า "ไม่เป็นไร เรียนรู้จากมันและทำให้ดีขึ้น"					
30	เมื่อรู้สึกเหนื่อยล้าหรือท้อแท้ ท่านจะบอกกับตัวเองว่า "สู้ ๆ นะ ฉันทำได้"					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด หรือสอดคล้องกับความรู้สึกของท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง ตรงกับตนเองมากที่สุด
ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง ตรงกับตนเองมาก
ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง ตรงกับตนเองปานกลาง
ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง ตรงกับตนเองน้อย
ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง ไม่ตรงกับตนเองเลย

ข้อ	ข้อคำถาม – การเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	หน่วยงานของท่านมีนโยบายและกฎระเบียบที่ บูรณาการการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉินในทุกด้านของการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย					
2	หน่วยงานของท่านมีนโยบายและกฎระเบียบของหน่วยงานที่บูรณาการ ขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน					
3	หน่วยงานมีการทบทวนและปรับปรุงนโยบาย/กฎระเบียบที่ บูรณาการ ด้านความปลอดภัยและการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉินอย่างสม่ำเสมอ					
4	หน่วยงานของท่านมีแผนการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉินที่ครอบคลุมการป้องกัน การตอบสนอง และการฟื้นฟูหลังเหตุการณ์					
5	หน่วยงานของท่านมีแผนการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉินที่ระบุถึงกลไกการประสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้อง					
6	หน่วยงานของท่านมีแผนการเตรียมความพร้อมและฟื้นฟูหลังเหตุฉุกเฉินที่ได้รับการทบทวนและปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ					
7	ท่านสามารถประเมินความเสี่ยงจากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิดเหตุฉุกเฉินได้อย่างถูกต้อง					

8	ท่านสามารถกำหนดลำดับความสำคัญในการเตรียมความพร้อมรับมือเหตุฉุกเฉินได้อย่างเหมาะสม					
9	ท่านสามารถปรับการประเมินความเสี่ยงและลำดับความสำคัญตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ทันเวลา					
10	ท่านสามารถติดตามและตรวจสอบสถานการณ์เพื่อเฝ้าระวังเหตุฉุกเฉินได้อย่างต่อเนื่อง					
11	ท่านสามารถแจ้งเตือนผู้เกี่ยวข้องทันทีเมื่อพบสัญญาณของเหตุฉุกเฉิน					
12	ท่านสามารถรวบรวมและตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างถูกต้อง					
13	ท่านสามารถจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลสถานการณ์ฉุกเฉินให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทันเวลา					
14	ท่านสามารถสื่อสารข้อมูลสถานการณ์ฉุกเฉินให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจได้ชัดเจน					
15	ท่านสามารถให้การช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ผู้ประสบเหตุภาวะฉุกเฉินได้อย่างปลอดภัยตามขั้นตอนที่ได้รับการฝึกอบรม					
16	ท่านสามารถประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคลากรด้านการแพทย์ได้อย่างรวดเร็วและปลอดภัยเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน					
17	หน่วยงานของท่านมีการจัดเตรียมอุปกรณ์ความปลอดภัยที่เพียงพอให้พร้อมใช้ตามภารกิจ					
18	ท่านตรวจสอบความพร้อมใช้งานของอุปกรณ์ด้านความปลอดภัยเป็นประจำ					
19	ท่านมีทักษะเพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน					
20	ท่านมีความพร้อมด้านร่างกายและจิตใจในการรับมือเหตุฉุกเฉิน					

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวเจตนันท์ จำนงค์
ชื่อการค้นคว้าอิสระ	ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในตนเองและการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉินของพนักงานรักษาความปลอดภัย
สาขาวิชา	สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ประวัติ	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการบริหารอุตสาหกรรมการผลิตและบริการ คณะพัฒนาธุรกิจและอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปีการศึกษา 2565

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ